

AKTİF SPOR YAPAN SPORCULARIN PANDEMİ SÜRECİNDE COVID-19

SALGININA KARŞI YAKALANMA KAYGI DÜZEYİ İLE

SPORA ÖZGÜ BAŞARI MOTİVASYONU

ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

(TEKİRDAĞ İLİ ÖRNEĞİ)

SERTAÇ AKSOY

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN: Prof. Dr. İlker ÖZMUTLU

2021 TEKİRDAĞ

10413032

**AKTİF SPOR YAPAN SPORCULARIN PANDEMİ
SÜRECİNDE COVID-19 SALGININA KARŞI YAKALANMA
KAYGI DÜZEYİ İLE SPORA ÖZGÜ BAŞARI MOTİVASYONU
ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
(TEKİRDAĞ İLİ ÖRNEĞİ)**

Sertaç AKSOY

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİMDALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

Prof. Dr. İlker ÖZMUTLU

2021 TEKİRDAĞ

KABUL VE ONAY

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı öğrencisi tarafından hazırlanan YÜKSEK LİSANS Tezinin Sınavı, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği uyarınca 08.07.2021 tarihinde saat: 14.00 'da yapılmış olup, tezin kabulüne OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

Jüri Başkanı:	İmza:
Üye:	İmza:
Üye:	İmza:

Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı öğrencisinin “Aktif Spor Yapan Sporcuların Pandemi Sürecinde Covid-19 Salgınına Karşı Yakalanma Kaygı Düzeyleri İle Spora Özgü Başarı Motivasyonu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi Tekirdağ İli Örneği” başlıklı tezi 08/07/2021 tarihinde saat: 14.00 ‘da Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve sınav yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca değerlendirilerek kabul edilmiştir.

Enstitü Müdürü

İmza

[Redacted Signature]

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans öğrenimim boyunca bilgilerimi ve tecrübelerini benden esirgemeyen, tez çalışmamın planlanması ve yürütülmesinde bana yol gösteren danışman hocam T.C. Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Müdürü [REDACTED] ya;

Yine yüksek lisans eğitimim boyunca sürekli yanımda bulunarak bu süreci bitirmem için desteğini hiç esirgemeyen değerli hocam [REDACTED] ya;

Yüksek Lisans tez çalışmamın Tekirdağ Gençlik ve Spor Müdürlüğünde yapılmasına izin veren Tekirdağ Gençlik ve Spor İl Müdürü Sayın [REDACTED] ya;

Çalışmama gönüllü olarak katılan Tekirdağ Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü antrenör ve sporcularına;

Her daim yanımda olan ve desteklerini hissettiğim canım aileme ve sevgili eşim [REDACTED] a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

ÖZET

Araştırmanın amacı; aktif spor yapan sporcuların Covid-19 salgınına yakalanma kaygı düzeyleri ile spora özgü başarı motivasyonları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmanın evrenin Tekirdağ Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde bulunan, bireysel ve takım sporları yapan sporcular oluştururken örneklem grubunu ise 119'u kadın 67'si erkek toplamda 186 sporcu oluşturmaktadır. Çalışmamızda bilimsel araştırma yöntemlerinden olan betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Veri toplama aracı kişisel bilgi formu, Demir ve ark. (2020) tarafından geliştirilen "Covid-19 kaygı ölçeği" ve Tiryaki ve Gödelek (1997) tarafından geliştirilen "Spora özgü başarı ve motivasyon ölçeği" kullanılmıştır. Çalışma için elde ettiğimiz verileri analiz etmek için SPSS 18 sürüm yazılımı kullanılmıştır. Verilerin dağılımlarının normalliğini kontrol etmek amacıyla Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmıştır. Normal dağılım gösteren verilerde t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Tukey çoklu karşılaştırma ve Tamhane's T2 testleri yapılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişki 'Pearson Çarpım Moment Korelasyon' kullanılarak tespit edilmiştir.

Araştırma sonucunda; bireysel spor yapan sporcuların takım sporu yapan sporculara göre daha yüksek kaygıya sahip oldukları tespit edilmiş, bireysel spor yapan sporcuların takım sporu yapan sporculara göre daha yüksek başarı motivasyonuna sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Ayrıca sporcuların yeni tip Covid-19 salgınına yakalanma kaygı düzeyi ile spora özgü başarı motivasyonu düzeyleri arasında orta derece pozitif yönde bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: Sporcu,Kaygı,Başarı,Motivasyon,Covid-19,Pandemi

ABSTRACT

The aim of the research is; it is an examination of the relationship between the anxiety levels of active sports athletes and their motivation for sports-specific success in contracting the Covid-19 pandemic. The sample group consists of 186 athletes, 119 of whom are women and 67 of whom are men, while the sample group consists of athletes who are in tekirdağ Youth and Sports Provincial Directorate of the universe. In our study, the visual screening model, which is one of the scientific research methods, was used. Data collection tool personal information form, Iron et al. (2020) developed by "Covid-19 anxiety scale" and "Sports-specific success and motivation scale" developed by Tiryaki and Gödelek (1997) were used. SPSS 18 version software was used to analyze the data we obtained for the study. Kolmogorov-Smirnov test was applied to check the normality of the distribution of data. T test, one-way variance analysis (ANOVA), Tukey multiple comparison and Tamhane's T2 tests were performed in normal distribution data. The relationship between variables was determined using 'Pearson Multiplication Moment Correlation'.

As a result of the research; it was found that individual sports athletes had higher anxiety than athletes who played team sports, and it was found that individual sports athletes had higher motivation for success than athletes who played team sports. In addition, a moderately positive relationship was found between athletes' anxiety levels and sports-specific levels of motivation for contracting the new type of Covid-19 pandemic.

Keywords: Athlete, Anxiety, Success, Motivation, Covid-19, Pandemic

İÇİNDEKİLER TABLOSU

KABUL VE ONAY	I
TEŞEKKÜR.....	II
ÖZET	III
ABSTRACT.....	IV
1.GİRİŞ.....	1
1.1 Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	2
1.3. Araştırmanın Önemi.....	2
1.4. Problem Cümlesi	2
1.4.1. Alt Problemler	2
1.5. Araştırmanın Sayıtları.....	3
1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	3
2. GENEL BİLGİLER.....	4
2.1.Koronavirüs (Covid-19)	4
2.2. Koronavirüsün(Covid-19) Spor Organizasyonlarına Etkisi.....	7
2.3.Spor	8
2.4. Kaygı.....	9
2.4.1. Durumluluk Ve Sürekli Kaygı	11
2.4.2. Olumlu Ve Olumsuz Kaygı	11
2.4.3. Bedensel Kaygı	12
2.4.4. Sosyal Kaygı.....	12
2.5. Başarı.....	13
2.6. Motivasyon	13
2.6.1. İçsel motivasyon.....	14
2.6.2. Dışsal Motivasyon	15
2.6.3. Sporda Başarı Motivasyonu	15
3.YÖNTEM	16
3.1. Araştırmanın Modeli	16
3.2. Evren ve Örneklem.....	16

3.3. Veri Toplama Araçları.....	17
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu	18
3.3.2. Covid-19 Kaygı Ölçeği.....	18
3.3.3. Spora Özgü Başarı Motivasyon Ölçeği.....	18
3.4. Verilerin Toplanması	19
3.5. Verilerin Analizi	19
4. BULGULAR.....	19
5. TARTIŞMA.....	30
5.1. Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse Yakalanma Kaygılarının Cinsiyet Değişkenine Göre İncelenmesi	30
5.2. Cinsiyet Değişkeni İle Spora Özgü Başarı Motivasyonu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	31
5.3. Yaş Grubu Değişkeni Açısından Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kaygısı İlişkisinin İncelenmesi	32
5.4. Yaş Grubu Değişkeni Açısından Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeğinin İncelenmesi	33
5.5. . Spor Dalı Değişkeni Açısından Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kaygısının İncelenmesi	33
5.6. Spor Dalı Değişkeni Açısından Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeğinin İncelenmesi	34
5.7. Spor Yılı Değişkenine Göre Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kaygısı Ölçeğinin İncelenmesi	35
5.8. Spor Yılı Değişkenine Göre Spora Özgü Başarı Motivasyonunun İncelenmesi	36
5.9. Spor Yapma Düzeyi Değişkeni Açısından Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kaygısı Ölçeğinin İncelenmesi.....	37
5.10. Spor Yapma Düzeyi Değişkeni Açısından Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeğinin İncelenmesi	38
5.11. Aile Gelir Düzeyi Değişkeni Açısından Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kaygısının İncelenmesi	38
5.12. Aile Gelir Düzeyi Değişkeni Açısından Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeğinin İncelenmesi	39
5.13. Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kaygısı Ölçeği ve Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği İlişkisi	40
6. SONUÇ.....	41
7. ÖNERİLER	43
8. KAYNAKÇA.....	44
9. EKLER.....	51

9.1. Kişisel Bilgi Formu	51
9.2. Spora Özgü Başarı Motivasyon Ölçeği.....	52
9.3. Yeni Tip Koronavirüse Yakalanma Kaygı Ölçeği.....	55
9.4. Etik Kurulu Onayı.....	56

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Katılımcılara Ait Demografik Bilgiler	17
Tablo 2. Ölçek ve Alt Boyut Puanlarına Ait Betimleyici İstatistikler.....	20
Tablo 3.Sporcuların yeni tip koronavirüse (Covid-19) yakalanma kaygısı ölçeğinin iç tutarlılık katsayısı (α)	20
Tablo 4.Spora özgü başarı motivasyonu ölçeğinin iç tutarlılık katsayısı (α) ...	21
Tablo 5. Cinsiyet değişkeni açısından sporcuların yeni tip koronavirüse (Covid-19) yakalanma kaygısı ölçeğinin alt boyutlarını gösteren T testi analiz sonuçları	21
Tablo 6. Cinsiyet değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyonu ölçeğinin alt boyutlarını gösteren T testi analiz sonuçları	22
Tablo 7.Yaş grubu değişkeni açısından sporcuların yeni tip koronavirüse (Covid-19) yakalanma kaygısı ölçeğinin alt boyutlarını gösteren T testi analiz sonuçları	22
Tablo 8.Yaş grubu değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyonu ölçeğinin alt boyutlarını gösteren T testi analiz sonuçları	23
Tablo 9.Spor dalı değişkeni açısından sporcuların yeni tip koronavirüse (Covid-19) yakalanma kaygısı ölçeğinin alt boyutlarını gösteren T testi analiz sonuçları	23
Tablo 10.Spor dalı değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyonu ölçeğinin alt boyutlarını gösteren T testi analiz sonuçları	24
Tablo 11. Spor yılı değişkenine göre sporcuların yeni tip koronavirüse (Covid-19) yakalanma kaygısı ölçeğinin alt boyutlarını gösteren Anova testi analiz sonuçları	24

Tablo 12.Spor yılı değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyonu ölçeğinin alt boyutlarını gösteren Anova testi analiz sonuçları	25
Tablo 13.Spor yapma düzeyi değişkeni açısından sporcuların yeni tip koronavirüse (Covid-19) yakalanma kaygısı ölçeğinin alt boyutlarını gösteren T testi analiz sonuçları.....	26
Tablo 14.Spor yapma düzeyi değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyonu ölçeğinin alt boyutlarını gösteren T testi analiz sonuçları.....	27
Tablo 15.Aile gelir düzeyi değişkeni açısından sporcuların yeni tip koronavirüse (Covid-19) yakalanma kaygısı ölçeğinin alt boyutlarının karşılaştırılması	27
Tablo 16. Aile gelir düzeyi değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyonu ölçeğinin alt boyutlarının karşılaştırılması.....	28
Tablo 17.Sporcuların yeni tip koronavirüse (Covid-19) yakalanma kaygısı ölçeği ve spora özgü başarı motivasyonu ölçeği ilişkisi	29

KISALTMALAR

SYTKYKÖ:	Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse Yakalanma Kaygı Ölçeği
SÖBMÖ:	Spora Özgü Başarı Motivasyon Ölçeği
DSÖ:	Dünya Sağlık Örgütü
COV:	Koronavirüs
MERS:	Ortadoğu Solunum Sendromu
SARS:	Ağır Akut Solunum Sendromu
IOC:	Uluslararası Olimpiyat Komitesi
FİFA:	Uluslararası Futbol Birliği
UEFA:	Avrupa Futbol Federasyonları Birliği
TFF:	Türkiye Futbol Federasyonu
TBF:	Türkiye Basketbol Federasyonu
TVF:	Türkiye Voleybol Federasyonu

1.GİRİŞ

1.1 Problem Durumu

İnsanlık tarihinin başlagıcından bu yana insanoğlu çeşitli hastalıklar ve felaketler ile karşı karşıya kalmıştır. Bu olaylar karşısında binlerce hatta milyonlarca insan hayatını kaybetmiştir. Hastalıklar karşısında tıp gelişmediğinden yeterli önlem alınamamış tedavi yöntemleri bulunamamıştır. 2019 yılının son aylarında Çin'in Wuhan şehrindeki sıradan bir canlı hayvan pazarından yayılarak tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgınına kadar hemen hemen bütün hastalıkların tedavi yöntemleri başarıyla tüm dünya üzerinde uygulanıyordu. Dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgını maalesef tıbbı çaresiz bırakmış ve özellikle kronik rahatsızlıkları bulunan kişilerde ölüme sebebiyet vermiştir. Tüm dünya çareyi aşı geliştirmekte bulmuş ve ilk olarak Çin Covid-19 aşısını geliştirmiş ve tüm dünya genelinde aşı uygulanmaya başlanmıştır. Tüm hastalıklarda olduğu gibi bu salgın karşısında da insanların en büyük direnci spor yapmak olmuştur. Fakat Covid-19 salgını tüm dünyayı durma noktasına getirmiş bırakın spor yapmayı insanlar evlerinin önüne çıkamaz olmuştur. Aslında bireylerin sağlıklı ve dirençli kalmalarında sporun katkısı çok büyüktür. Profesyonel sporcuların yanı sıra sağlık için spor yapan bireyler evlerine tıklımış, hareketsiz kalmış ve psikolojik olarak etkilenmişlerdir. Profesyonel ve amatör sporcular bir süre antrenmanlarına devam etmiş fakat süreç kötü ilerledikçe ölkemizde ve tüm dünyada bütün müsabakalar, antrenmanlar ve spor organizasyonları iptal olmuş veya ertelenmiştir. Spor organizasyonları tarihinde savaşlar ve felaketler karşısında birçok kez yapılamaz noktaya gelmiş fakat sporcular hiç bu kadar etkilenmemiştir. Covid-19 tedbirleri kapsamında kademe normalleşme sürecinde ise spor müsabakaları seyircisiz oynatılmaya başlanmış, müsabakalardan önce tüm sporculara Covid-19 testi uygulanmıştır. Sonucu pozitif çıkan sporcular 14 gün karantina ve tedavi sürecine alınmıştır. Hemen hemen her sporcu Covid-19'a yakalanma kaygısı yaşamaya başlamış çıktıkları müsabakalarda motivasyonları ve başarıları alt seviyede kaldığı görölmüştür. Tüm bu yaşanılan olaylar bizi böyle bir problem karşısında sporcuların Covid-19'a yakalanma kaygıları ve spora özgü motivasyon başarı ilişkisini araştırmaya yönlendirmiştir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Çalışmamızın amacı çeşitli değişkenlere göre sporcuların Covid-19'a yakalanma kaygıları ve bu kaygının sporcuların başarı motivasyonlarına ne kadar etki ettiğini ortaya çıkarmaktır. Bu çalışma yapılırken bizden önceki çalışmalar ile birlikte bizden sonra yapılacak çalışmalara ışık tutması ve sporcular üzerindeki olumsuz etkilerin çözüm yolları üretilerek başarı motivasyonlarının üst seviyede tutulması amaçlanmıştır.

1.3. Araştırmanın Önemi

İnsanlar önce kendi sağlıkları için sonra hobi için daha sonrada yeterli başarıyı gösterip belirli bir seviyeye ulaşırsa profesyonel olarak spor yaparlar. İnsanlar spor hayatları boyunca birçok zorlukla mücadele etmek zorunda kalabilir. Covid-19 salgını belkide spor dünyasını etkileyen en büyük hastalıktır. Covid-19 salgını sürecinde yaptığımız bu çalışma bu salgın ve bundan sonra yaşanacak olası hastalıklar karşısında sporcular ve sporun diğer etkenlerine yol göstermesi açısından önemlidir. Bu konu ile ilgili çalışmalar daha sınırlı bir şekilde karşımıza çıkmaktadır. Bu da bize gösteriyor ki Covid-19 salgını ile ilgili yapılan her çalışma sürece katkı olarak büyük önem taşımaktadır.

1.4. Problem Cümlesi

Aktif spor yapan sporcular Covid-19 salgınına karşı kaygı duyuyorlar mı? Duyuyorlarsa bu kaygı spora özgü başarı motivasyonlarını ne kadar etkiliyor?

1.4.1. Alt Problemler

- Aktif spor yapan sporcuların cinsiyet değişkeni açısından Covid-19'a yakalanma kaygı düzeyleri farklılık gösteriyor mu?
- Aktif spor yapan sporcuların spora özgü başarı motivasyonları cinsiyet değişkenine göre değişiklik gösterir mi?
- Aktif spor yapan sporcular arasında yaş değişkenine göre Covid-19'a karşı yakalanma kaygıları değişiklik gösterir mi?
- Aktif spor yapan sporcuların yaş değişkenine göre spora özgü başarı motivasyonları arasında fark var mıdır?

- Aktif spor yapan sporcuların spor dalı değişkenine göre Covid-19'a yakalanma kaygı düzeyleri değişiklik gösteriyor mu?
- Aktif spor yapan sporcuların spor dalı değişkenine göre spora özgü başarı motivasyonları arasında farklılık var mı?
- Aktif spor yapan sporcularda spor yılı değişkenine göre Covid-19'a yakalanma kaygı düzeyleri arasında fark var mıdır?
- Aktif spor yapan sporcuların spor yılı değişkenine göre spora özgü başarı motivasyonları farklılık gösterir mi?
- Aktif spor yapan sporcuların spor yapma düzeyi değişkenine göre Covid-19'a yakalanma kaygı düzeyleri arasında fark var mı?
- Aktif spor yapan sporcuların spor yapma düzeyi değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyonları farklılık gösterir mi?
- Aktif spor yapan sporcuların aile gelir düzeyleri değişkenine göre Covid-19'a yakalanma kaygı düzeyleri arasında fark var mı?
- Aktif spor yapan sporcuların aile gelir düzeyi değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyonları farklılık gösterir mi?

1.5. Araştırmanın Sayıtları

Araştırmaya katılan sporcuların kişisel bilgi formu, Covid-19 yakalanma kaygı ölçeği ve spora özgü başarı motivasyon ölçeği'ni cevaplarken doğru olarak yanıtladıkları ve aktif spora devam ettikleri varsayılmaktadır.

1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu çalışma Tekirdağ Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'nün çeşitli branşlarda aktif spor yapan sporcuları ile sınırlıdır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1.Koronavirüs (Covid-19)

Koronavirüsler, tek zincirli, pozitif polariteli, zarflı RNA virüsleri olarak adlandırılmıştır. Pozitif polariteli olduğundan dolayı RNA'ya bağımlı RNA polimeroz enzimi içermezler, ancak genomlarında bu enzimi kodlama durumuna sahiptirler. Yüzeylerinde çubuksu uzantıları olduğu için Latince anlamı "corona" Türkçe manasıyla "taç" anlamına geldiği için bu isim ile tanımlanmıştır (Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu Çalışması, 2020).

Koronavirüsler, soğuk algınlığı gibi ortaya çıkan, Orta Doğu Solunum Sendromu [Middle East Respiratory Syndrome (MERS-CoV)] ve Şiddetli Akut Solunum Sendromu [Severe Acute Respiratory Syndrome (SARS-CoV)] gibi daha ciddi durumlara kadar çeşitli hastalıklara neden olan büyük bir virüs ailesi olduğu bilinmektedir. Koronavirüslerin insanlar arasında yaygın bir şekilde bulaşabilen alt tipleri olduğu bilinmektedir. Hastalığın en önemli dezavantajı insandan insana çok kolay bulaşabilmesidir. Bu hastalığın alt tipleri Sağlık Bakanlığı tarafından HCoV-229E, HCoV-OC43, HCoV-NL63 ve HKU1-COV olarak açıklanmıştır. Daha önceden yapılmış çalışmalar bize SARS-COV'un Misk kedilerinden, MERS-COV'un ise tek hörgüçlü develerden insanoğluna bulaştığı belirtilmiştir (Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu Çalışması, 2020).

SARS-COV 2003 yılında nedeni bilinmeyen bir virüs olarak ortaya çıkmış, bu virüs bütün dünya üzerinde insan ölümleri çokça görülmüştür. 21. Yüzyılda rastlanan acil durum olarak belirtilmiştir. Bu virüsün ölümlere yol açması bütün dünyayı paniğe sürüklemiştir. 31 Aralık 2019'da Dünya Sağlık Örgütü(DSÖ) Çin ülkesinin Hubei eyaletine bağlı olan Wuhan'da nedeni anlaşılmayan Pnömoni belirtisi olan hastaların bulunduğunu rapor etmiştir. 31 Aralık 2019 tarihinde görülen pnömoni kümelenmesinin etkisi 7 Ocak 2020'de daha önce insanlar üzerinde rastlanılmamış yeni bir koronavirüs olarak adlandırılmıştır. Bu tarihten itibaren hasta sayısı hızla artışa geçmiş bu artış sonrası hastalığın yayılış durumu merak edilmeye başlanmıştır. Yapılan açıklamalarda hastalığın yayılım hızı kolay bulaşabilirliğine bağlı olarak

hızlandığından bahsedilmiştir. Hastalığın yayılımı bir hayvan pazarından alınan hayvandan geçtiği ve insandan insana çok kolay bulaşarak yayıldığı bilinmektedir. İnsanlar arasındaki iletişim ve temas sayesinde hastalık git gide artmaktadır. Virüsün bulaşmasının en kolay yolu damlacık yolu ile olduğu tespit edilmiştir. Virüs kapmış bir bireyin öksürmesi, hapşırması, yakın mesafeden iletişim kurarak karşısındaki bireye hastalığı kolayca bulaştırabilir.

Daha sonraları Dünya Sağlık Örgütü COVID-19 salgınına, tarih 30 Ocak'ı gösterdiğinde "Uluslararası boyutta halk sağlığı acil durumu" olarak belirtmiştir. Bunu takiben Çin'den yayılan bu virüs ilk etapta 113 ülkeye şiddetli bir şekilde yayılım göstermeye başlamıştır. Durumun git gide kötü bir hal alması ile Dünya Sağlık Örgütü bu hastalığı 11 Mart tarihinde küresel salgın (Pandemi) olarak kabul etmiştir.

Türkiye Cumhuriyetinde görülen ilk Covid-19 vakası 11 Mart 2020'de görülmüştür. Daha sonra vaka artışı hızlanmış çok kısa bir süre içerisinde onları, yüzleri, binleri bulmuştur. Bu tablonun gidişatında maalesef ki bu virüse bağlı ilk vefat 18 Mart tarihinde karşımıza çıkmıştır. Covid-19 salgını tüm dünyayı etkisi altına almayı başarmış ve günlük hayatı yaşanılmaz bir durum ile karşı karşıya bırakmıştır. Bu salgında büyük oranda etkilenen insanlar ise genelde 65 yaş üzeri ve daha önceden kronik rahatsızlıkları olan bireyler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu salgın tüm dünyayı din, dil, ırk, bölge, ekonomi ayırmaksızın insanları kötü yönde etkisi altına almıştır. (Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu Çalışması, 2020).

Koronavirüsün etkileri arasında bilinen en fazla belirtileri; boğaz ağrısı, eklem ağrısı, sırt ağrısı, baş ağrısı, öksürme, çabuk yorulma, nefes darlığı, ateş ve terleme olduğu bilinmektedir. Bu belirtiyeye sahip kişiler en yakın sağlık kuruluşuna gidip Covid-19 testi yaptırarak hastalığa yakalanıp yakalanmadığını öğrenebilmektedirler.

Covid-19 vakaları olası vaka ve kesin vaka olarak iki bölümde incelenmektedir. Covid-19 testleri burundan ve boğazdan sürüntü alınarak yapılmakta ortalama 24 ile 48 saat arasında sonuçlanmaktadır. Hafif belirtisi olan ve test sonucu negatif çıkan ama şikayetleri devam eden hastalar için bilgisayarlı tomografi ile tanı konularak yardımcı bir test yöntemi kullanılmaktadır. 31 Aralık 2019'da belirtilen nedeni bilinmeyen ancak çoğunlukla Wuhan Güney Çin deniz ürünleri şehir pazarı çalışanlarında görülen ateş, nefes darlığı ve radyolojik olarak

bilateral akciğer Pnömonik infiltrasyonu ile uyumlu bilgiler tespit edildikten sonra Çin dışında 113 ülkeye yayılmış daha sonrasında bütün dünyayı sararak insan hayatı için risk oluşturmuştur (Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu Çalışması, 2020).

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de hastalık hızla yayılım göstermiştir. Ülkemizde Covid-19 ile alakalı çalışmalar 10 Ocak'ta sağlık bakanımızın önderliğinde başlamış ve ilk olarak 22 Ocak 2020 tarihinde T.C. Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu toplantısını gerçekleştirmiştir. Günlük hayatımızı bir anda alt üst eden bu salgın hastalık tüm insanlığı tehdit eder hale gelmiş ve önlenemez bir hal almıştır. Hastalığı önlemek ve ortadan kaldırmak amacıyla ilaç ve aşı çalışmalarına başlanmış olup, ülkemizde ilk Covid-19 aşısı 13 Ocak 2021 tarihinde Sağlık Bakanımız Fahrettin Koca'ya uygulanmış ve daha sonra ileri yaş gruplarından başlayarak diğer vatandaşlarımıza da uygulanmaya devam edilmektedir. Ülkemizde günden güne aşı olan vatandaş sayımız hızla artmakta ve yerli Covid-19 aşısı çalışmalarımız özveriyle devam etmektedir.

Korona virüsün etkilediği alanlardan biride spor sektörüdür. Dünya genelinde branş farketmeksizin tüm müsabakalar, antrenmanlar, organizasyonlar ve festivaller iptal edilmiş yahut ertelenmiştir. Bunların en büyüklerine Olimpiyat oyunları ve ülkemiz A Milli Takımının da yer alacağı Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası örnek gösterilebilir. Etkilenen spor dünyası sadece seyir zevkenden mahrum kalmak olarak düşünülmemelidir. Dünya üzerinde binlerce insan geçimi spor sektörü üzerinden sağlamaktadır. Bu insanlar her sektörde olduğu gibi yıpranmış ve geçim sıkıntısına düşmüşlerdir. Spor alanındaki iptaller ve ertelemeler sadece ekonomik alanda değil sağlığı için spor yapan sporcular, hastalar ve çocuklar için de önemli bir kayıp oluşturmuştur. Ülkemizde de bütün profesyonel ve amatör branşlar faaliyetlerine ara vermiş tüm hedeflerinin uzağında kalmışlardır.

2.2. Koronavirüsün(Covid-19) Spor Organizasyonlarına Etkisi

Pandemide en büyük zararlarından birinide spor sektörü görmüştür. Günden güne spor organizasyonları iptal edilmiş veya ertelenmiş, branş farketmeksizin her spor kulübü gelirlerinden olmuş bu sektörlerde çalışan insanlar maddi sıkıntıya düşmüşlerdir. Bunun yanı sıra sporu sağlık açısından ve hobi olarak yapanlar evlerine tıkkı kalmış psikolojik sorunlar ile karşı karşıya gelmiştir. Hayatını sporu meslek edinerek geçinenler başka sektörlerle yönelmek zorunda kalmıştır. Ülkemizde de en üst düzeyden en alt düzeye spor sektörü durma noktasına gelmiş yerel ve ulusal bütün müsabakalar sekteye uğramıştır. Ufak yaşlardan başlayarak spor ile ilgilenen her birey neredeyse 2 yılını heba etmiş boşa geçirmiştir. Özellikle gelişme çağında olan öğrenci ve sporcular olumsuz yönde etkilenmiş sporda veya eğitimdeki başarıları kaygıya dönüşmüştür.

Covid-19 tüm dünyaya etkisi altına alırken hiçbir sektör gözetmeksizin insanların günlük yaşamını, uluslararası etkileşimini olumsuz yönde etkilerken bütün ulusların ortak noktada buluşturan sporunda insanlardan uzaklaştırmıştır. Ülkemizde müsabakalar seyirden uzak oynanmaya devam ederken 11.03.2020 tarihinden itibaren ülkemizin ve bir çok dünya ülkesinin ev sahipliği yapacağı planlanan bir çok uluslararası organizasyon ertelenmiş ve iptal edilmiştir. Bu organizasyonların başlıcaları; Fransa'da 13-18 Nisan tarihleri arasında yapılması planlanan Avcılık ve Atıcılık; Tabanca Fransa Grand Prix, ülkemizin 12 Nisan'da ev sahipliği yapacağı; Osmangazi Tarihi Kent Koşusu yine ülkemizde yapılması planlanan İzmir Maratonu, 16. Vadafone İstanbul Yarı Maratonu, Uluslararası Sur Yarı Maratonu atletizm branşında iptal edilmiştir (Batu, 2020).

Hırvatistan'da 2-4 Nisan tarihlerinde gerçekleştirilmesi planlanan Badminton Avrupa Gençler Ranking Turnuvası, İspanya'nın ev sahipliği yapacağı Avrupa Artistik Bیلardo Şampiyonası, Avrupa Gençler Bowling Şampiyonası Hollanda, Gençler Avrupa Boks Şampiyonası Karadağ, Buz Hokeyi Erkekler Dünya Şampiyonası Lüksemburg, Ritmik Cimnastik Sofya Kupası Bulgaristan, Ritmik Cimnastik Dünya Kupası Özbekistan, Uluslararası Eskrim 14 Yaş Altı Avrupa Circuit Turnuvası Türkiye, Squash Avrupa Takım Şampiyonası Slovenya, Görme Engelliler Golbol Turnuvası Türkiye, Uluslararası Güreş Zafer Kupası Türkiye,

Yamaç Paraşütü Mesafe Yarışması Brezilya, Mercimektepe Yamaç Paraşütü Şampiyonası Türkiye, Marmara Cup Karate Şampiyonası Türkiye, Karate Premier Lig İspanya, Avusturya Klasik Vako Dünya Kupası, Uluslararası Türkiye Avrupa Kupası Kick Box Turnuvası , Uluslararası Zagreb Kürek Yarışları Hırvatistan gibi birçok müsabaka Covid-19'un etkisine maruz kalarak ertelenmiş veya iptal edilmiştir (Batu, 2020).

Ülkemizde yerel olarak Covid-19'un etkisine maruz kalan başlıca spor organizasyonlarını; futbol, basketbol ve hentbol müsabakalarının faaliyetlerine ara verilmesi kararlaştırılmış 19.03.2020 tarihinde Gençlik Ve Spor Bakanımız Mehmet Muharrem Kasapoğlu, TFF Başkanı Nihat Özdemir, Basketbol Federasyon Başkanı Hidayet Türkoğlu, Kulüpler Birliği Başkanı Mehmet Sepil ve Voleybol Federasyon Başkanı Mehmet Akif Üstündağ bir araya gelerek yaptıkları toplantıda açıklamışlardır (Sağlık Bakanlığı, 2020).

2.3.Spor

İnsanların isteyerek yaptıkları, yaparken zevk aldıkları yaygın olarak yarışma şeklinde yapılan kendine özgü kurallar barındıran bir disiplin dahilinde devam ettirilen hareketlerin adı spor olarak tanımlanmıştır. İnsanların zihinsel ve bedensel gelişimine yardımcı olduğu gibi kişinin gelişmesine, sosyalleşmesine ve toplumda yer edinmesine katkıda bulunur. Spor genellikle yarışma olarak karşımıza çıktığı gibi bireyin sağlıklı kalması ve boş zamanlarını değerlendirmesi olarakta görülebilmektedir (Armağan, 1981).

Küçük yaşlarda sporun herhangi bir branşıyla ilgilenen bireylerin hayatının genelinde sosyalleşmesi kolay, risk alabilen, takım çalışmasına yatkın ve lider konumdaki kişilikleriyle hayatlarına devam ettikleri bilinmektedir. Özellikle okul çağlarındaki çocuklar sporla ilgilendikten sonra arkadaşları ve aileleri ile daha rahat iletişim kurabilmektedir. Geçimlerini sporcu olarak sağlayan profesyonel ve amatör sporcular hayatlarının büyük bir kısmını yarışarak geçirmektedir. Gelişmiş ülkelerde spora yönlendirme daha çocuk yaşlarda başlamaktadır. Spor yapabilme çağına gelmeyen çocuklar oyun parklarında zaman geçirerek hem eğlenmekte hem de fiziksel gelişimlerine katkı sağlayabilmektedir. Gelişmiş ülkelerin şehirlerinde park alanlarına ayırdığı bütçe ve yeşil alan oldukça fazladır. Durum böyle olunca bu

düzeydeki ülkeler uluslararası spor arenasında daha başarılı ve daha popüler konumda yer alabilmektedir. Ülkemizde bulunan metropollerin çoğunda betona boğulmuş insanlar buldukları ilk fırsatta yeşil alanı çok olan köylere ve kırsal bölgelere akın etmektedirler.

Bu konuda özellikle yerel yönetimlere çok fazla iş ve sorumluluk düşmektedir. Park ve spor alanlarının projelerini beton yığınlarına hizmet etmeden çoğaltmaları ve korumaları gerekmektedir. Her olayın ekonomik boyutu olduğu gibi sporun ve sporcunun da ekonomik sonuçları ortaya çıkmaktadır. Spor kavramı uluslararası boyuta ulaştıktan sonra ortaya spor endüstrisi çıkmış ve spora ayrılan ekonomi bir hayli büyümüştür. Özellikle; futbol, basketbol, voleybol, formula-1, tenis ve olimpiyat oyunlarında reklam, bilet, ürün satışları ile ciddi gelirler elde edilmektedir. Bu pastada yayın gelirleri de büyük bir pay olarak spor endüstrisindeki yerini gün geçtikçe arttırmaktadır. 2020 yılında ortaya çıkan Covid-19 salgını günlük hayatı etkilediği gibi sporcu ve spor endüstrisinde olumsuz yönde etkilemiştir. Tiribünlere seyirci gelememekte, sporcular virüse yakalanmakta, ürün satışı yapılamamakta, tv yayın gelirleri maçlar ertelendiği ya da iptal edildiği için telafisi olmayan zararlara uğramıştır. Sporcu transferleri gerçekleşmemekte, sporcuların psikolojileri olumsuz yönde etkilenmektedir. Bu durumda sporcu sağlığı açısından kaygı duyulacak seviyeye ulaşmaktadır. Dünyada olduğu gibi ülkemizde de sıkı ve sert tedbirler alınarak bu salgın ile mücadele edilmektedir.

2.4. Kaygı

Covid-19 salgınının ortaya çıkardığı korku ve psikolojik çöküntü gerek bireyleri gerekse birçok sektörü tedirgin etmektedir. Özellikle insanlarda ortaya çıkan psikolojik sorunlara insanların sağlıklarını kaybetmesi, işlerini kaybetmesi ve hastalığı yayma korkusu eklenerek toplumlar üzerinde büyük boyutlarda bir kaygı oluşmuştur (Barua, 2020).

Kaygı, bireyin herhangi bir tehlike karşısında bulunduğu duygusal durum, bilişsel ve fiziksel değişikliklerle uyarılması durumudur (Akca, 2020).

Kaygı bireyi karşılaştığı durum karşısında tedirgin olduğu içsel bir duygu çeşididir (İkizler, 1994).

Bir kaygının giderilebilmesi için ilk olarak kaygıya neden olan bireye tehdit unsuru oluşturan bir etkenin olup olmadığına bakılmalıdır. İkinci aşamada ise birey tehdit unsurunu ortadan kaldırmak için bütün imkanlarını kullanmalıdır. Kaygıyı oluşturan olayların tümü insan hayatında yeni değişikliklere neden olabilir. Günlük hayatın içinde bulunan kaygılar birçok yönü ile ele alınmalıdır. Bunun başlıca sebebi insanın ihtiyaç ve hedeflerinin birbirleri ile çatışması sonucunda karşımıza çıkar. İnsanın yapacağı bir işin ortadan kaldırılması, bir işi başaemek isterken karşılaştığı güçlükler ve bunların duygusal yansıması olarak kaygı insanları çokça etkiler. Bu durumlarda ki kaygı durumu bazen sürekli olabildiği gibi bazen de anlıktır (Özyürek, 1996) .

Jung, (1915)'a göre kaygıyı ortak bilinç altında oluşan, akılcı olmayan, korkular, baskılar, tasarımlar ve imgeler olarak tanımlamıştır. Kaygı, insanların sebeplerini anlayamadığı tehlikeli bir tehdit ettiği durumlar karşısında duyduğu huzursuzluk, rahatsızlık verici bir korku hissidir (Özgül,2003).

Kaygı, spor ve sporcu açısından ele alındığında sporcunun müsabakalar öncesi kazanıp kazanamayacağını etkilemesi olarak, takımların taraftarlarını müsabakalar öncesi kitlesel olarak etkilediği bilinmektedir. Kaygı sporcular üzerinde strese neden olarak etkili düşünmeye engel olabileceği gibi sporcuların performansınıda olumsuz yönde etkilemektedir. Kennedy, B. (2010)'e göre insanların belirli bir seviyede kaygıya sahip olması sağlıklı kalması ile doğru orantılıdır. Tam tersi düşünüldüğünde bireyin çok fazla kaygıya sahip olması sağlığını olumsuz yönde etkileyerek bireyi günlük hayattan uzaklaştırabilir. Kaygı ile korku sürekli birbirleri ile karıştırılan insanların çokça yaşadığı iki farklı duygudur. Birbirleriyle arasındaki farka baktığımızda korku bilinçli bir şekilde tanınan, tehlike anında karşımıza çıkan bir uyarılma ve tepkidir. Kaygı ise birey tarafından nedeni açıklanamayan somut olmayan tehlikeler karşısında ortaya çıkan doğal olmayan durumdur (Yenilmez & Özbey, N., 2006).

Kaygı, bireyin sürekli kaygılı olma durumu ve belirli durumlarda kaygılı olma durumları ile karşımıza çıkmaktadır. Sürekli kaygı kişinin kendi özellikleriyle ortaya çıkarkan, durumluluk kaygısı ise kişinin hem kendi özellikleri hemde dışsal etkenler sayesinde görülmektedir (Kapıkıran, 2002).

2.4.1. Durumluluk Ve Sürekli Kaygı

Durumluluk kaygı, insanın herhangi bir durum karşısında, karşılaştığı durum ile şiddeti değişiklik gösteren içsel bir refleks olarak tanımlanmıştır. İnsanın karşılaştığı duyguları algılama düzeyi kaygı düzeyindeki miktar ile doğru orantılıdır. Eğer karşılaşılan durum insan için ciddi tehdit barındırıyorsa kaygı düzeyide buna bağlı olarak yüksek olacaktır. Ama birey karşılaştığı durumu tehdit unsuru olarak algılamassa duyacağı kaygı düzeyide düşük olacaktır (Özgüven, 2012).

Durumluluk kaygı bireyin içerisinde olduğu stresli durum karşısında kendine has hissettiği bir korkudur. Bu korku bireyde istem dışı bazı etkilere neden olabilir. Bu etkiler; kalp atışının hızlanması, sindirim sisteminin bozulması, tansiyonunun yükselmesi, solunumun farklılık göstermesi, ten renginin solması, terleme, kişide gerginlik durumu gibi kişiyi rahatsız eden belirtilerdir (Öner, 1985).

Sürekli kaygı ise kişinin kendine has özelliklerinin tümü olarak adlandırılabilir. Bireyin karşılaştığı bir tehdit ve tehlike durumunda verdiği tepkinin çok fazla artması ve bu korkunun devamlılık göstermesi olarak tanımlanabilir. Sürekli kaygıya sahip bir bireyin normal hayatında da diğer insanlarla karşılaştırıldığında genel tepkilerinin de daha fazla olduğu bilinmektedir (Özgüven, 2012).

Başka bir tanımda ise Allsop A, ve ark. (2014), sürekli kaygının toplumda bozulmuş ilişkiler ile alakalı olduğunu belirtmişlerdir.

2.4.2. Olumlu Ve Olumsuz Kaygı

Kaygı için yapılan tanımlamalarda her ne kadar kötü bir durummuş gibi açıklansada insan hayatı belirli olaylar karşısında yola itirme konusunda yararlı bir durum olduğu ortaya çıktığı görülmektedir. Örneğin bir sınıf içerisinde sınav stresini yaşatan bir durum olmasına rağmen sınava çalışarak diğer başarılı öğrencilere yetişme ve onlar gibi başarılı duruma geçme isteğinde olumlu kaygıdan kaynaklanmaktadır. Bu durum sadece eğitim öğretim hayatımızda değil günlük hayatımızda da çokça var olan bir durumdur (Özgül, 2003).

Olumsuz kaygı insandan insana değişen ve içgüdüsel olarak bilgiyi bir durum karşısında olumsuz bir karar vermeye iten bir duygudur. Birey olumsuz kaygı nedeniyle günlük hayatta başarısızlığa uğrayabilir. Peki bunlar nelerdir ? Örnek vermek gerekirse işini kaybederek maddi olarak kayıp vermek bir bireyin olumsuz kaygısına verilebilecek belkide en büyük örneğidir. Bu neden sonuç ilişkisinin bireyin yaşadığı ortamın elverişsizliğinede etki eder. Bireyler bu durumlarda hayatın her anına kaygıyla bakarlar ve sürekli bir mutsuzluk durumu ortaya çıkar (Özgül, 2003).

2.4.3. Bedensel Kaygı

Bedensel kaygı aslında kaygının fizyolojik ve duygusal yönlerinin ortaya çıktığı ve insan bedeninde değişikliklere neden olduğu durumdur. Peki bu durum nasıl ortaya çıkar? Mesela kırsal bir alanda gezinti yaparken bir yabani hayvan ile karşılaştığımızda vücudumuzda bazı tepkimeler meydana gelir. Kalp atışının hızlanması, göz bebeklerimizin büyümesi, dizlerimizin titremesi gibi. Bu belirtiler vücudumuzun yaşadığı kaygı sonucunda dışa vurum şeklidir (Martens, 1990).

2.4.4. Sosyal Kaygı

Sosyal kaygıyı bireyin toplumda dışlanma korkusu, beğenilmem hissi, insanların gözünden düşme korkusu gibi örneklerle açıklanabilir (Amerikan Psikiyatri Derneği, 1994).

Sosyal kaygı durumunu daha çok örnek ve tanımla açıklamak gerekirse bireyin sosyal, iş ve aile yaşantısında olumsuz davranışlar sergileme korkusu ve bu davranışlardan sonra kaygısının daha da artacağı kendisine karşı olan beğenin ve güvenin azalacağı ve kendi kendine bulunduğu makam ve mevkiye yetersiz kaldığı düşüncesinin üreteceği, ortamdaki bütün olumsuzlukların kendi tarafından kaynaklandığını hissetmesi ve ruhsal olarak büründüğü ruh hali olarak tanımlamaktayız (Gümüş, 2006).

2.5. Başarı

Başarı daha önceden belirlenmiş hedef veya hedeflere belirli aşamalardan yada zorluklardan, belirli bir süre zarfında geçerek ulaşılan hedef olarak açıklanabilir. Başarının olabilmesi için mutlaka bir hedef belirlenmiş olması gerekmektedir. Birey bu hedefine ve istediği seviyeye ulaşmışsa bu durum başarı olarak kabul edilmektedir (Ülgen, 1997).

Başarma güdüsüne sahip olan sporcular hedefe ulaşmak ve başarılı olmak için çok çalışmayı ve çaba göstermeyi göze almalıdırlar. Belirli kurallar ve disiplin sayesinde başarıya daha kolay ulaşabilirler. Başarma güdüsü alt seviyede olan bireyler ise sorumluluk almaktan kaçınırlar. Çok çalışmazlar ve çaba göstermeyebilirler. Aslında başarılı olmak ya da olmamak belirli kalıplarda kalıp hedefe giden yoldaki görevleri kabul etme ile doğru orantılıdır. Bu görevden kaçanlar başarı konusunda eksik kalırlar. Başarıya ulaşmak için insanın önce kendisine ve çevresine inandırması gerekmektedir. Başarıya giden yolda hedefin büyüklüğü ne olursa olsun odaklanmak gerekir (Arık, 1996).

2.6. Motivasyon

Motivasyon türkçe anlamı “ hareket etmek ” olan latince kökenli “ movere “ kelimesinden orataya çıkan ve bireyi içsel bir duygu ile bir davranış göstermeye iten bir iç kuvvet olarak adlandırılır. Motivasyon spor ve sporcularda çok önemli bir yere sahiptir. Sporcu müsabakaya ve antrenmana hazırlanırken kendi kendini motive etme ihtiyacı duyar. Bu şekilde başarıya ulaşması daha kolay olur (Karageorghis, 2011).

Sporcuların motivasyonları sporcudan sporcuya değişiklik gösterebilir. Bunun en önemli etkisi bireyin kendine belirlediği hedef ve kişisel özellikleriyle alakalıdır. Bazı bireyler çok az bir motivasyon ile büyük hedeflere ulaşabildiği gibi bazı bireyler ise çok yüksek bir motivasyon düzeyine ulaşsa bile hedefe ulaşmada sıkıntı yaşayabilir. Buradaki fark bireyin kendimne belirlediği hedef ile açıklanabilir. Bazı bireyler düşük hedefler ile tatmin olurken, bazı bireyler en yüksek hedefe ulaşmayı amaçlar. Yüksek hedefe ulaşmış daha önce bunu başarmış bireyler daha düşük hedeflere ulaştığında bunu başarısızlık olarak algılayabilir (Mungan, 1995).

Bireylerde motivasyonun dışarı çıkmasını sağlayan iki faktör olduğu kabul edilir. Bunlar; içsel motivasyon kavramı ve dışsal motivasyon kavramıdır. Bazı

sporcular kendi kendilerine yüksek bir motivasyon düzeyi sağlarken başka bir sporcu dışarıdan etki eden faktörler ile motivasyon düzeyini yukarıya çıkarabilir. Örneğin; iyi bir antrenör ve spor psikoloğu sayesinde motive edilmek bireyin daha başarılı olmasını sağlar (Özdaşlı & Akman, 2012).

2.6.1. İçsel motivasyon

İçsel motivasyon kişinin içinde olan kendi kendine yetme ve bu istek ile başarıma durumudur. Bu motivasyonda kişiye dışarıdan bir müdahale olmaz. Kişi yaptığı işi zevkle yapıyor ve başarıyorsa bu durum içsel motivasyondan kaynaklanmaktadır (Ercan, 2001).

İçsel motivasyonda bir ödül söz konusu değildir. Kişi içsel motivasyonu sayesinde kazanıyor ise bundan zevk duyar ve tatmin olur. Böylece kendi kendini motive etmesi her defasında dahada kolaylaşır (Ercan, 2013).

Yapılan araştırmalar bize içsel motivasyonun daha çok başarı getirdiği ve özellikle bireysel sporlarda daha çok ortaya çıktığı bilinmektedir. Üniversitelerde burslu okuyan sporcu öğrencilerde içsel motivasyonun etkisine daha çok rastlarız. Bu da bize içsel motivasyonun çok küçük yaşlardan itibaren kişinin kendisini her durumda motive etmeyi bilmesini ve bunu hayatın her anında kullanmayı öğrendiğini gösterir (Özdaşlı & Akman, 2012).

Kişi içsel motivasyonu sağlarken şu faktörleri yanına eklemesi gerekmektedir:

- Öncelikle kendisinin başarabileceğine inanması gerekir.
- Gelişimine önem vermesi gerekir.
- Sağlıklı beslenme.
- Zaman yönetimi.
- Araştırmacı bir kişiliğe sahip olması.
- Disiplinli olması.
- Soğuk kanlı olması.
- Stres ve kriz yönetimi.

Birçok zorluktan yukarıda bahsettiğimiz özellikler ile birey başa çıkabiliyorsa içsel motivasyonunu yüksek seviyede tutar ve başarıya daha kısa sürede ulaşabilir (Dirmen, 2014).

2.6.2. Dışsal Motivasyon

Dışsal motivasyon insanın içgüdülerinden kaynaklanmayan tamamen dışarıdan müdahale edilerek sporcunun başarıya ulaşmasını sağlayan motivasyon türüdür. Dışsal motivasyon bazen aile bazen antrenör bazen de iyi bir arkadaş veya öğretmen olarak karşımıza çıkabilmektedir. Dışsal motivasyonda bir diğer etkende ödül kazanma durumudur. İçsel motivasyonun tersine dışsal motivasyonda kişisel tatmin değil ödül veya ceza kavramları ön plandadır (Bayraktar & Kurtoğlu, 2009).

Dışsal motivasyonda etkenler sporcudan tamamen bağımsızdır. Fakat sporcu motive edilirken fazla bunaltıcı ve ısrarcı tablo ile karşı karşıya kalabilir. Bu durum sporcuda pozitif ve negatif durumlar çıkarabilir (Luc ve ark.1997).

Dışsal motivasyonda seyirci ve eğitmen gibi etkenler işin içerisindedir. Kötü giden bir maçta tribündeki taraftarın desteği ve tezahüratı sahadaki oyuncuyu motive ettiği gibi performansının stres altında düşmesinde sebep olabilir. Bu durum en net bir şekilde sahadaki sporcu gözlemlenerek anlaşılabilir. İyi tezahürat olumlu netice gösterdiği gibi olumsuz tezahürat kötü neticelere neden olabilir. Bu durum oyuncunun içindeki duyguları kontrol edebilmesi ile açıklanabilir (Konter, 1995).

2.6.3. Sporda Başarı Motivasyonu

Sporcular spor hayatları boyunca şiddetli ve sık antrenmanlarla üst düzey müsabakalarla sık sık karşılaşmaktadır. Bu karşılaşmaları durum ile bazen kendi kendilerine bazen de dışarıdan etki eden faktörler ile başa çıkmaktadırlar. Bu durumlarda insanın içinden gelen en büyük direnç başarıya ulaşma duygusudur. Bu duyguyu başarı motivasyonu olarak açıklayabiliriz (Tiryaki, 2000).

Başarı motivasyonu bir diğer kavramla aldığı görevi başarı ile tamamlama ve başarısız olmama ile açıklanabilir. Başarı motivasyonu kişiden kişiye, hedeflerin büyüklüğü ve küçüklüğü ile ölçülebilir (Tazegül, 2015). Sporda başarı motivasyonu mücadele etme, yarışmacı ve rakiplerini geride bırakma durumunda içten gelen duyguları kontrol etme durumudur. Bu durumu etkileyen en önemli faktör sporcunun bulunduğu ortam ve ortamın etki ettiği faktörlerdir. Sporcunun burada rol model seçmesi ve kendisini o kişiye odaklayıp motive etmesi gerekir (Mungan, 1995). İnsanlar motivasyon ihtiyacı duydukları anda huzur verici ortam ararlar ve kendilerini rahatsız edici ortamlardan kaçınırlar. Bu durum sporcuların kendisi ile

baş başa kalma isteği ya da kendini rahat hissedeceği insanların yanında olma isteği ile anlaşılabilir. Belki de bu durum başarısızlıktan kaçma ya da itibar görme arzusu ile açıklanabilir (Aydın, 2001).

Atkinson'un görüşüne bakarsak, başarı motivasyonu temelde iki kişilik yapısı içermektedir. Bu yapılar; başarılı olma ihtiyacı ve başarısızlıktan kaçınma eylemidir. Başarı ihtiyacı "elde edilen başarı sonucunda gurur ve doyum yaşama niteliği" olarak açıklanabilirken, başarısızlıktan kaçınma eylemi "başarısızlıktan korkma veya mutsuzlukla karşılaşma hali" olarak açıklanabilir. Bu durum, bu araştırmadaki tutumlarda bahsedilen motivasyonların etkilenebileceğini göstermektedir (Cox, 1990).

Diğer insanların davranışlarını kontrol edebilme ve kendi davranışlarını istediklerini yapma arzusu ise güç motivasyonunu ifade etmektedir. Bireyin çevresi ile ilişkilerinde her türlü etki aracına sahip olma ve çevresine hakim olma arzusunu ifade etmektedir (Eroğlu, 2000).

3.YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmaktadır. İlişkisel tarama modeli, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişimin varlığını belirlemeyi amaçlayan tarama yaklaşımına denir (Karasar, 2011).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Tekirdağ Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde bulunan, bireysel ve takım sporları yapan sporcular oluştururken örneklem grubunu ise aynı evren içerisinde seçilmiş 119'u (%64) kadın, 67'si (%26) erkek toplamda 186 sporcu oluşturmaktadır. Katılımcılara ilişkin demografik bilgiler tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcılara Ait Demografik Bilgiler

Faktör	Değişken	Frekans	%
Cinsiyet	Kadın	119	64,0
	Erkek	67	36,0
Yaş	12-14	84	45,2
	15-17	102	54,8
Spor Dalı	Takım Sporları	103	55,4
	Bireysel Sporları	83	44,6
Spor Yılı	1-3	95	51,1
	4-6	53	28,5
	7-9	23	12,4
	10 ve üzeri	15	8,1
Spor Yapma Düzeyi	Her gün	46	24,7
	Haftada 2-3 kez	140	75,3
Aile Gelir Durumu	0-2000	9	4,8
	2001-3000	55	29,6
	3001-4000	49	26,3
	4001-5000	35	18,8
	5001 ve üzeri	38	20,4

Tablo 1’ de araştırmaya katılan sporcuların kişisel bilgilerinin dağılımı verilmektedir. Verilere göre, örneklem grubunda yer alan sporcuların, % 64’ünün “kadın” (N=119), %36’sının “erkek” (N=67) olduğu görülmektedir. Örneklem grubunun yaş kategorileri değerlendirildiğinde çalışmaya, % 45,2 oranı ile “12-14 yaş” aralığında yer alan sporcular, % 54,8 oranı ile “15-17 yaş” aralığında katılım yaptığı görülmektedir. Araştırmaya katılan sporcuların %55,4’ ünün “takım sporları” % 44,6’ sının “bireysel sporlar” olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların % 51,1’ i “1-3 yıl” aralığında, %28,5’ inin “4-6 yıl” aralığında, 12,4’ ünün “7-9 yıl” aralığında, % 8,1’ inin “10 ve üzeri yıl” aralığında olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca katılımcıların % 24,7 si her gün spor yaparken %75,3’ ü Haftada 2-3 kez spor yapmaktadır. Katılımcıların aile gelirlerinin % 4,8’ i “0-2000” aralığında %29,6’sının “2001-3000” aralığında %26,3’ ünün “3001-4000” aralığında, %18,8’inin “4001-5000” aralığında, %20,4’ünün “5001 ve üzeri” olduğu gözlemlenmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu, Tekkurşun Demir ve arkadaşları (2020) tarafından geliştirilen “Covid-19 kaygı ölçeği” ile Tiryaki ve Gödelek (1997) tarafından geliştirilen “Spora özgü başarı ve motivasyon ölçeği” kullanılmıştır.

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Yaptığımız araştırmada katılımcılar hakkında doğru ve detaylı bilgiye ulaşabilmek için tasarlanan içerisinde, yaş, cinsiyet, aile gelir durumu, spor yapma düzeyi, spor yılı ve spor dalı sorularından oluşan 6 demografik özellikli bilgi formudur.

3.3.2. Covid-19 Kaygı Ölçeği

Tekkurşun Demir ve arkadaşları (2020) Tarafından tasarlanmış Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse Karşı Yakalanma Kaygı Ölçeği (SYTKYKÖ) toplam 16 soru ve iki alt boyuttan oluşmaktadır. Birinci alt boyut Bireysel Kaygı (BK), ikinci alt boyut ise Sosyalleşme Kaygısı (SK) olarak isimlendirilmiştir. Bireysel kaygı boyutunda 11 soru, sosyalleşme kaygısında ise 5 soru bulunmaktadır. Bireysel kaygı boyutu Cronbach Alpha katsayısı ,90, Sosyalleşme Kaygısı Cronbach Alpha katsayısı ,84 ve SYTKYKÖ toplam puanının Cronbach Alpha katsayısı ,92 olarak bulunmuştur. Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse Karşı Yakalanma Kaygı Ölçeği, spor alanlarına ilişkin kişisel yargılar ile olumlu ve olumsuz duygu ifadelerinden oluşmaktadır. Ölçekte Ters maddeler 5, 4, 3, 2 ve 1 olarak kodlanmalıdır. Ölçekte yalnızca 2. madde olumsuz ifade içerdiği için ters kodlanmalıdır. Cevaplama sistemi her ifade için “ (5) Kesinlikle Katılıyorum”, “ (4) Katılıyorum”, “ (3) Kararsızım”, “ (2) Katılmıyorum” ve “ (1) Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde puanlanmıştır.

3.3.3. Spora Özgü Başarı Motivasyon Ölçeği

Ölçeğin orijinal formu Willis tarafından 1982 yılında geliştirilen Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği (SÖBMÖ)'dir. 1997 yılında Tiryaki ve Gödelek tarafından Türkçe uyarlaması yapılmıştır. Toplam 40 madde ve 3 alt boyuttan oluşan Ölçekte, güç gösterme güdüsü 12, başarılı yaklaşma güdüsü (başarıya yaklaşma güdüsü) 17 ve başarısızlıktan kaçınma güdüsü 11 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır. Yapılan güvenilirlik analizleri sonucunda alfa güvenilirlik katsayılarını; güç gösterme güdüsü alt ölçeği için 0.81, başarıya yaklaşma güdüsü alt ölçeği için 0.82 ve başarısızlıktan kaçınma güdüsü alt ölçeği için ise 0.80 olarak bulunmuştur. Elde edilen güvenilirlik ve geçerlilik değerleri sonucunda Tiryaki ve Gödelek (1997)

ölçeğin Türk sporcularına uygulanabilirliğini ortaya koymuşlardır. Ölçekte yer alan ifadeler 5’li Likert tipi (1) “Hiçbir Zaman” ve (5) “Her Zaman” şeklinde puanlanmaktadır Ölçek spor alanlarına ilişkin kişisel yargılar ile olumlu ve olumsuz duygu ifadelerinden oluşmaktadır.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmada veriler toplanmadan önce Namık Kemal Üniversitesi Etik Kurulu’ndan ve yönetiminden yazılı izin alındıktan sonra veri toplama işlemine başlanılmıştır. Araştırmaya katılacak sporcuların onam formlarını okumaları sağlandıktan sonra katılmayı kabul eden kişilere veri toplama formu verilerek soruları yanıtlamaları sağlanmıştır. Araştırmacı tarafından ölçekler sporcu sayılarına göre dağıtılarak katılımcıların yüz yüze cevaplanması sağlanmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Tüm istatistiksel analizler SPSS 18 sürüm yazılımı (Sosyal Bilimler için İstatistik Paketi; SPSS Inc., Chicago, IL, ABD) kullanılarak yapılmıştır. Verilerin dağılımlarının normalliğini kontrol etmek amacıyla Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmış ve verilerin normal dağılıma uygun olduğu tespit edilmiştir. Normal dağılım gösteren verilerin Basıklık ve Çarpıklık değerleri -2, +2 belirlenmiştir. Normal dağılım gösteren verilerde t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Tukey çoklu karşılaştırma ve Tamhane’s T2 testleri yapılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişki ‘Pearson Çarpım Moment Korelasyon’ kullanılarak tespit edilmiştir. Verilerin bulguları frekans, aritmetik ortalama ve standart sapma olarak belirtilmiştir.

4. BULGULAR

Tekirdağ Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde bulunan, bireysel ve takım sporları yapan 119’u kadın 67’si erkek toplamda 186 sporcu örneklem grubunda yer alan sporcuların, % 64’ünün “kadın” (N=119), %36’sının “erkek” (N=67) olduğu görülmektedir. Örneklem grubunun yaş kategorileri değerlendirildiğinde çalışmaya,

% 45,2 oranı ile “12-14 yaş” aralığında yer alan sporcular, % 54,8 oranı ile “15-17 yaş” aralığında katılım yaptığı görülmektedir. Araştırmamızın bu bölümünde yukarıdaki katılımcı bilgilerinin detaylı analiz bilgileri ortaya konulmuştur.

Tablo 2. Ölçek ve Alt Boyut Puanlarına Ait Betimleyici İstatistikler

Ölçek ve Alt Boyutlar	N	Ort.	SD	Skewness	Kurtosis
Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kaygısı Ölçeği	186	53,86	14,61	-,269	-,409
Bireysel Kaygı	186	39,16	10,02	-,547	-,143
Sosyalleşme Kaygısı	186	14,69	5,83	,085	-1,076
Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği	186	3,49	,50	,681	1,631
Güç Gösterme Güdüsü	186	3,39	,56	,790	1,458
Başarıya Yaklaşma Güdüsü	186	3,82	,50	-,443	1,605
Başarısızlıktan Kaçma Güdüsü	186	3,08	,87	,133	-,406

Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kaygısı Ölçeği ile Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği ve alt boyutlarının ortalama puanlarının normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla çarpıklık ve basıklık değerleri dikkate alınmıştır. Bu doğrultuda, tüm verilerin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir (Basıklık ve Çarpıklık değerleri -2, +2) (George ve Mallery, 2010).

Tablo 3. Sporcuların yeni tip koronavirüse (Covid-19) yakalanma kaygısı ölçeğinin iç tutarlılık katsayısı (α)

Ölçekler ve Alt Boyutları	Madde Sayısı	Cronbach Alpha (α)
Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kaygısı Ölçeği	16	,903
Bireysel Kaygı	11	,863
Sosyalleşme Kaygısı	5	,845

Tablo 3'e göre; sağlıklı beslenmeye ilişkin tutum ölçeği ve alt boyutlarının iç tutarlılık katsayılarının .70 ve daha yüksek olması test puanlarının güvenilirliği için yeterli görülmektedir. Bu bulgular doğrultusunda sağlıklı beslenmeye ilişkin tutum ölçeği verilerinin güvenilir olduğu sonucuna varılmıştır (Büyüköztürk kitabı 2017).

Tablo 4. Spora özgü başarı motivasyonu ölçeğinin iç tutarlılık katsayısı (α)

Ölçekler ve Alt Boyutları	MaddeSayısı	Cronbach Alpha (α)
Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği	40	,874
Güç Gösterme Güdüsü	12	,696
Başarıya Yaklaşma Güdüsü	17	,747
Başarısızlıktan Kaçma Güdüsü	11	,829

Hesaplanan bu değerlerin genel anlamda istatistiksel olarak kabul edilebilir sınırlar içerisinde yer almaktadır (Can, 2014).

Tablo 5. Cinsiyet değişkeni açısından sporcuların yeni tip koronavirüse (Covid-19) yakalanma kaygısı ölçeğinin alt boyutlarını gösteren T testi analiz sonuçları

Alt boyut	Değişken	N	Ort.	Ss	f	t	df	p
Bireysel Kaygı	Kadın	119	38,8067	9,26290	1,705	-,607	116,061	,545
	Erkek	67	39,7910	11,30371				
Sosyal Kaygı	Kadın	119	14,1345	5,51719	4,259	-1,768	184	,079
	Erkek	67	15,7015	6,27891				

Tablo 5' e göre, kadın ve erkek sporcuların bireysel kaygı ile sosyal kaygı alt boyutunda anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 6. Cinsiyet değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyonu ölçeğinin alt boyutlarını gösteren T testi analiz sonuçları

Alt boyut	Değişken	N	Ort.	Ss	f	t	df	p
Güç Gösterme Güdüsü	Kadın	119	3,3060	,51015	4,807	-3,063	184	,003
	Erkek	67	3,5634	,61530				
Başarıya Yaklaşma Güdüsü	Kadın	119	3,7657	,50352	,062	-2,225	139,810	,028
	Erkek	67	3,9342	,49125				
Başarısızlıktan Kaçma Güdüsü	Kadın	119	3,0244	,78406	7,397	-1,328	184	,186
	Erkek	67	3,2008	1,00469				

Tablo 6' ya göre, kadın ve erkek sporcuların güç gösterme güdüsü ve başarıya yaklaşma güdüsü alt boyutlarında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$). Buna göre ortalamalar dikkate alındığında güç gösterme güdüsü ve başarıya yaklaşma güdüsü alt boyutu puanları incelendiğinde, erkek sporcuların kadın sporculara göre daha yüksek puana sahip oldukları tespit edilmiştir.

Tablo 7. Yaş grubu değişkeni açısından sporcuların yeni tip koronavirüse (Covid-19) yakalanma kaygısı ölçeğinin alt boyutlarını gösteren T testi analiz sonuçları

Alt boyut	Değişken	N	Ort.	Ss	f	t	df	p
Bireysel Kaygı	12-14	84	40,0000	9,88732	,132	1,038	178,789	,301
	15-17	102	38,4706	10,13640				
Sosyal Kaygı	12-14	84	15,4048	5,67837	,099	1,508	179,795	,133
	15-17	102	14,1176	5,92577				

Tablo 7' ye göre, yaş grubu değişkeni açısından sporcuların bireysel kaygı ile sosyal kaygı alt boyutunda anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p > 0,05$).

Tablo 8. Yaş grubu değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyonu ölçeğinin alt boyutlarını gösteren T testi analiz sonuçları

Alt boyut	Değişken	N	Ort.	Ss	f	t	df	p
Güç Gösterme Güdüsü	12-14	84	3,4137	,55571	,039	,329	178,871	,743
	15-17	102	3,3864	,57050				
Başarıya Yaklaşma Güdüsü	12-14	84	3,8137	,50220	,095	-,310	178,015	,757
	15-17	102	3,8368	,50838				
Başarısızlıktan Kaçma Güdüsü	12-14	84	3,0812	,84589	,392	-,097	180,566	,923
	15-17	102	3,0936	,89608				

Tablo 8' e göre, yaş grubu değişkeni açısından sporcuların güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçma güdüsü alt boyutlarında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 9. Spor dalı değişkeni açısından sporcuların yeni tip koronavirüse (Covid-19) yakalanma kaygısı ölçeğinin alt boyutlarını gösteren T testi analiz sonuçları

Alt boyut	Değişken	N	Ort.	Ss	f	t	df	p
Bireysel Kaygı	Takım Sporları	103	36,0971	9,02992	1,170	-4,875	167,630	,000*
	Bireysel Sporları	83	42,9639	9,94797				
Sosyal Kaygı	Takım Sporları	103	12,7670	5,07629	3,588	-5,317	163,299	,000*
	Bireysel Sporları	83	17,0964	5,85311				

* $p<0,05$

Tablo 9' a göre, takım ve bireysel sporları yapan sporcuların bireysel kaygı ile sosyal kaygı alt boyutlarında anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Buna göre bireysel ve sosyal kaygı alt boyutları puan ortalamaları incelendiğinde, bireysel spor yapan sporcuların takım sporu yapan sporculara göre daha yüksek kaygıya sahip oldukları tespit edilmiştir.

Tablo 10. Spor dalı değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyonu ölçeğinin alt boyutlarını gösteren T testi analiz sonuçları

Alt boyut	Değişken	N	Ort.	Ss	f	t	df	p
Güç Gösterme Güdüsü	Takım Sporları	103	3,2540	,49278	3,995	-4,069	184	,000*
	Bireysel Sporları	83	3,5783	,59403				
Başarıya Yaklaşma Güdüsü	Takım Sporları	103	3,7162	,50289	,374	-3,436	179,440	,001*
	Bireysel Sporları	83	3,9631	,47449				
Başarısızlıktan Kaçma Güdüsü	Takım Sporları	103	2,7732	,81985	1,591	-6,020	179,445	,000*
	Bireysel Sporları	83	3,4786	,77349				

Tablo 10' a göre, takım ve bireysel sporları yapan sporcuların güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçma güdüsü alt boyutlarında anlamlı bir farklılık elde edilmiştir ($p < 0,05$). Buna göre güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçma güdüsü alt boyutları puan ortalamaları incelendiğinde, bireysel spor yapan sporcuların takım sporu yapan sporculara göre daha yüksek başarı motivasyonuna sahip oldukları tespit edilmiştir.

Tablo 11. Spor yılı değişkenine göre sporcuların yeni tip koronavirüse (Covid-19) yakalanma kaygısı ölçeğinin alt boyutlarını gösteren Anova testi analiz sonuçları

Alt boyut	Spor Yılı	n	Ort.±SS	F	p	TUKEY
Bireysel Kaygı	1-3	95	40,8316±9,84092	3,352	,020*	1-3 yıl / 10 ve üzeri
	4-6	53	39,1698±9,15620			
	7-9	23	35,8261±11,33238			
	10 ve üzeri	15	33,6667±9,77363			
Sosyal Kaygı	1-3	95	16,0316±5,86996	4,146	,007*	1-3 yıl / 4-6 yıl
	4-6	53	13,2075±5,68858			

	7-9	23	14,4348±5,37525			1-3 yıl / 10 ve üzeri
	10 ve üzeri	15	11,9333±4,92032			

* p<0,05

Tablo 11' e göre spor yılı değişkeni açısından sporcuların bireysel kaygı ile sosyal kaygı alt boyutlarında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir (p<0,05). Bireysel kaygı alt boyutunda 1-3 yıl spor yapanlar 10 ve üzeri yıl spor yapanlara göre daha fazla kaygı görülmüştür (p<0,05). Sosyal kaygı alt boyutunda 1-3 yıl spor yapanlarda 4-6 yıl ile 10 ve üzeri yıl spor yapanlara göre daha fazla kaygı olduğu tespit edilmiştir (p<0,05).

Tablo 12.Spor yılı değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyonu ölçeğinin alt boyutlarını gösteren Anova testi analiz sonuçları

Alt boyut	Spor Yılı	n	Ort.±SS	F	p	TUKEY
Güç Gösterme Güdüsü	1-3	95	3,3939±,54638	1,293	,278	
	4-6	53	3,4481±,58316			
	7-9	23	3,4710±,68378			
	10 ve üzeri	15	3,1444±,30287			
Başarıya Yaklaşma Güdüsü	1-3	95	3,8483±,45212	,193	,901	
	4-6	53	3,8002±,57303			
	7-9	23	3,7775±,61361			
	10 ve üzeri	15	3,8549±,40867			
Başarısızlıktan Kaçma Güdüsü	1-3	95	3,1608±,76721	5,125	,002*	1-3 yıl / 10 ve üzeri
	4-6	53	3,1818±,93086			
	7-9	23	3,1028±,98574			

	10 ve üzeri	15	2,2727±,74571		4-6 yıl / 10 ve üzeri 7-9 yıl / 10 ve üzeri
--	-------------	----	---------------	--	--

* p<0,05

Tablo 12' ye göre spor yılı değişkeni açısından sporcuların güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçma güdüsü alt boyutlarında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir (p<0,05). Buna göre başarısızlıktan kaçma güdüsü alt boyutları puan ortalamaları incelendiğinde, 10 yıl ve üzeri spor yapanların 1-3 yıl; 4-6 yıl ve 7-9 yıl spor yapan sporculara göre daha yüksek başarı motivasyonuna sahip oldukları tespit edilmiştir (p<0,05).

Tablo 13. Spor yapma düzeyi değişkeni açısından sporcuların yeni tip koronavirüse (Covid-19) yakalanma kaygısı ölçeğinin alt boyutlarını gösteren T testi analiz sonuçları

Alt boyut	Değişken	N	Ort.	Ss	f	t	df	p
Bireysel Kaygı	Her gün	46	38,7826	10,57022	,000	-285	72,595	,777
	Haftada 2-3 kez	140	39,2857	9,87788				
Sosyal Kaygı	Her gün	46	13,8478	6,23598	,403	-1,090	71,289	,280
	Haftada 2-3 kez	140	14,9786	5,69294				

Tablo 13' e göre spor yapma düzeyi değişkeni açısından sporcuların bireysel kaygı ile sosyal kaygı alt boyutlarında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (p>0,05).

Tablo 14. Spor yapma düzeyi değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyonu ölçeğinin alt boyutlarını gösteren T testi analiz sonuçları

Alt boyut	Değişken	N	Ort.	Ss	f	t	df	p
Güç Gösterme Güdüsü	Her gün	46	3,4004	,53305	,629	,023	81,931	,981
	Haftada 2-3 kez	140	3,3982	,57371				
Başarıya Yaklaşma Güdüsü	Her gün	46	3,9348	,48921	,002	1,718	79,019	,090
	Haftada 2-3 kez	140	3,7908	,50588				
Başarısızlıktan Kaçma Güdüsü	Her gün	46	2,8775	,96575	2,446	-1,762	68,207	,083
	Haftada 2-3 kez	140	3,1517	,83025				

Tablo 14' e göre spor yılı değişkeni açısından sporcuların güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçma güdüsü alt boyutlarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 15. Aile gelir düzeyi değişkeni açısından sporcuların yeni tip koronavirüse (Covid-19) yakalanma kaygısı ölçeğinin alt boyutlarının karşılaştırılması

Alt boyut	Aile Gelir	n	$\bar{X} \pm SS$	F	p	TUKEY
Bireysel Kaygı	0-2000	9	39,8889±6,07134	8,697	,000*	5001 ve üzeri ile 2001-3000 / 3001-4000 / 4001-5000
	2001-3000	55	41,6909±10,56877			
	3001-4000	49	41,0816±9,07569			
	4001-5000	35	40,3429±6,74294			
	5001 ve üzeri	38	31,7632±10,53548			
Sosyal Kaygı	0-2000	9	16,2222±3,86580	7,572	,000*	5001 ve üzeri ile 0-2000 / 2001-3000 / 3001-4000 / 4001-5000
	2001-3000	55	16,8545±5,86079			
	3001-4000	49	15,4286±6,12713			
	4001-5000	35	14,6000±5,39171			
	5001 ve üzeri	38	10,3684±3,74470			

* p<0,05

Tablo 15' e göre aile gelir düzeyi değişkeni açısından sporcuların bireysel kaygı ile sosyal kaygı alt boyutlarında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür (p<0,05). Bireysel kaygı alt boyutunda 5001 ve üzeri gelir düzeyine sahip grubun 2001-3000 tl; 3001-4000 tl ve 4001-5000 tl gelir düzeyine sahip gruba göre daha az kaygı düzeyine sahip olduğu görülmüştür (p<0,05). Sosyal kaygı alt boyutunda 5001 ve üzeri gelir düzeyine sahip grubun 0 – 2000 tl; 2001-3000 tl; 3001-4000 tl ve 4001-5000 tl gelir düzeyine sahip gruba göre daha az kaygı düzeyine sahip olduğu tespit edilmiştir (p<0,05).

Tablo 16. Aile gelir düzeyi değişkeni açısından spora özgü başarı motivasyonu ölçeğinin alt boyutlarının karşılaştırılması

Alt boyut	Aile Gelir	n	X±SS	F	p	Tamhane's T2
Güç Gösterme Güdüsü	0-2000	9	3,1204±,38213	1,477	,211	
	2001-3000	55	3,4273±,56816			
	3001-4000	49	3,5136±,74852			
	4001-5000	35	3,3833±,45248			
	5001 ve üzeri	38	3,2895±,33822			
Başarıya Yaklaşma Güdüsü	0-2000	9	3,5882±,46782	2,119	,080	
	2001-3000	55	3,7743±,49550			
	3001-4000	49	3,9904±,60507			
	4001-5000	35	3,7798±,45213			
	5001 ve üzeri	38	3,7895±,38284			
Başarısızlıktan	0-2000	9	3,0606±,47238	6,819	,000	3001-4000

Kaçma Güdüsü	2001-3000	55	3,0975±,80229	ile 4001-5000 / 5001 ve üzeri
	3001-4000	49	3,5399±,92494	
	4001-5000	35	2,9299±,68461	
	5001 ve üzeri	38	2,6435±,87845	

* p<0,05

Tablo 16' ya göre aile gelir düzeyi değişkeni açısından sporcuların güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü alt boyutlarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (p>0,05). Başarısızlıktan kaçma güdüsü alt boyutunda ise istatistiksel anlamda farklılık tespit edilmiştir (p<0,05). Başarısızlıktan kaçma güdüsü alt boyutunda 3001-4000 tl düzeyine sahip grubun 4001-5000 tl ve 5001 ve üzeri gelir düzeyine sahip gruba göre daha az başarısızlıktan kaçma düzeyine sahip olduğu tespit edilmiştir (p<0,05).

Tablo 17. Sporcuların yeni tip koronavirüse (Covid-19) yakalanma kaygısı ölçeği ve spora özgü başarı motivasyonu ölçeği ilişkisi

		Covid	Bireysel Kaygı	Sosyal Kaygı	Motivasyon	Güç Gösterme Güdüsü	Başarıya Yaklaşma Güdüsü	Başarısızlıktan Kaçma Güdüsü
Covid	r	1	,956**	,863**	,480**	,343**	,298**	,509**
	p	-	,000	,000	,000	,000	,000	,000
Bireysel Kaygı	r	,956**	1	,676**	,450**	,296**	,298**	,479**
	p	,000	-	,000	,000	,000	,000	,000
Sosyal Kaygı	r	,863**	,676**	1	,430**	,352**	,235**	,453**
	p	,000	,000	-	,000	,000	,001	,000
Motivasyon	r	,480**	,450**	,430**	1	,840**	,807**	,807**
	p	,000	,000	,000	-	,000	,000	,000
Güç Gösterme Güdüsü	r	,343**	,296**	,352**	,840**	1	,617**	,525**
	p	,000	,000	,000	,000	-	,000	,000
Başarıya Yaklaşma	r	,298**	,298**	,235*	,807**	,617**	1	,382**
	p	,000	,000	,001	,000	,000	-	,000

Güdü								
Başarısızlıktan	r	,509**	,479**	,453**	,807**	,525**	,382**	1
Kaçma Güdü	p	,000	,000	,000	,000	,000	,000	-

** p<0,01

Tablo 17' ye göre sporcuların covid-19 yakalanma kaygısı ölçeği ile spora özgü başarı motivasyonu ölçeği arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki ($r = .480$, $p < 0,01$) bulunmuştur.

Korelasyon katsayısı değerleri; 0.00-0.40 güvenilir değil, 0.41-0.60 düşük güvenilirlik, 0.61-0.80 orta düzeyde güvenilir, 0.81-1.00 yüksek düzeyde güvenilir (Özdamar, 2002) katsayılarına göre yorumlanmıştır.

5. TARTIŞMA

5.1. Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse Yakalanma Kaygılarının Cinsiyet Değişkenine Göre İncelenmesi

Covid-19 kaygısının cinsiyet değişkeni ile incelendiğinde bireysel kaygı ile sosyal kaygı alt boyutunda anlamlı bir farklılık görülemedi, fakat az da olsa erkek sporcuların kadın sporculara göre puanlarının yüksek olduğu görülmektedir.

Literatürde benzer çalışma sonuçları incelendiğinde Karaca ve arkadaşları (2021) yılında yaptıkları çalışmada cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık ortaya koyamamışlardır. Gümüşgül ve arkadaşlarının (2020) yılında yaptıkları çalışmada cinsiyet değişkeni açısından herhangi bir farklılık tespit edememişlerdir. Bu çalışmaların sonuçları bulgularını destekler niteliktedir.

Bu sonuç kadın ve erkek sporcuların pandemi sürecini evde aileleri ile birlikte geçirdiklerini kaygılarının ortak olduğunu ve birbirlerine yakın kaygı düzeylerine sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Yine bu tablo kadın ve erkek sporcuların aynı ilde, aynı sahalarda, ve yakın çevrelere sahip oldukları için kaygılarında ortak düzeyde olduğu ve alınan tedbirlere beraber uyduklarını göstermektedir.

5.2. Cinsiyet Değişkeni İle Spora Özgü Başarı Motivasyonu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Çalışmamın bulgularından cinsiyet değişkeni ile spora özgü başarı motivasyonu ilişkisinde; kadın ve erkek sporcuların güç gösterme güdüsü ve başarıya yaklaşma güdüsü alt boyutlarında anlamlı bir farklılık bulunduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Buna göre ortalamalar dikkate alındığında güç gösterme güdüsü ve başarıya yaklaşma güdüsü alt boyutu puanları incelendiğinde, erkek sporcuların kadın sporculara göre daha yüksek puana sahip oldukları tespit edilmiştir.

Bu sonuçlara paralel olarak başka çalışmalara baktığımızda Aktaş ve ark.(2006) Yılında yaptıkları araştırma erkek basketbolcuların kadın basketbolculara göre güç gösterme güdüsü alt boyutunda daha fazla puan aldığı tespit edilmiştir.

Engur, (2002) yaptığı çalışmada yine çalışmamın bulgularını destekler nitelikte olup erkek sporcuların başarıya yaklaşma alt boyutunda kadın sporculara göre daha fazla puana sahip olduğu görülmüştür.

Çalışmamın sonuçlarını desteklemeyen bir sonuç olarak Dirmen, Farklı Liglerde Oynayan Kadın Futbol Takımı Oyuncularının Başarı Motivasyon Düzeylerinin Karşılaştırılması.,(2014) yılında ortaya koyduğu çalışmada 1. Lig kadın futbolcuların başarı motivasyonu alt boyutlarında anlamlı bir farklılık bulamamıştır.

Bu puanlara baktığımızda anlamlı farklılık erkeklerin lehine olduğu görülmektedir. Bu fark erkek sporcuların kadın sporculara göre güç göstermeye, liderlik etmeye, sorumluluk almaya ve daha çok ön plana çıkmayı istedikleri sonucuna ulaşılabilir. Kültürümüze baktığımızda erkeklere yüklenen misyon aile ortamında ailenin ihtiyaçlarını karşılamak ve aileyi yönetmek olarak görülmektedir. Bu algıları baz aldığımızda erkek sporcuların ailede bu kültürden etkilendiklerini düşünebiliriz. Kadınlar yapıları gereği daha duygusal oldukları için olaylara bakışları farklı olabilir bu durum bize erkekler lehine olan farkın açıklayıcısı konumunda kabul edilebilir.

5.3. Yaş Grubu Değişkeni Açısından Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kaygısı İlişkisinin İncelenmesi

Çalışmamda yaş grubu değişkeni açısından sporcuların bireysel kaygı ile sosyal kaygı alt boyutunda anlamlı bir farklılık görülmediği tespit edilmiştir.

Yaş değişkenine göre Koronavirüse yakalanma kaygısı arasındaki ilişkiyi ortaya koyan başka bir çalışmada da çalışmamı onaylayan bir durum ortaya çıkmış ve yaş grupları arasında Koronavirüs kaygı puanları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (Gümüştül ve ark. 2020).

Sonuçlarımın tersi olarak bulunan bir çalışmada, yaş değişkeni ile kaygı arasındaki ilişkide istatistiki olarak anlamlı farklılık görülmemektedir. Ancak yapılan çalışma yaş grubu 21-23 yaş grubundaki sporcuların diğer yaş grubundaki sporcularından daha fazla puan ile kaygı duydukları tespit edilmiştir (Gümüştül ve ark.2020).

Ateş ve ark. (2016) yılında ortaya koydukları çalışmada, 21 yaş ve üstündeki sporcuların daha genç sporculara göre kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Yaş grupları incelendiğinde 12-14 ve 15-17 yaş aralıkları ergenlik ve ergenliğin biraz üzeri olarak kabul edilebilir. Bu yaş dönemlerinde sporcular daha duyarlı ve daha olgun seviyeye ulaşabilirler. Bu durum onları soğuk kanlı kalmayı ve doğru karar almaya iter. Sporcuların alınan tedbirlere ve önlemleri uygulayabilecek yaşta olmaları, Covid-19 hakkında doğru bilgiye ulaşabilecekleri teknolojiyi aktif kullanabilmeleri açısından yaş değişkeninde anlamlı bir farklılık bulunmamasının sebebi ergenlik dönemiyle açıklanabilir.

5.4. Yaş Grubu Değişkeni Açısından Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeğinin İncelenmesi

Çalışmamın bu bulgusunda yaş grubu değişkeni açısından sporcuların güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçma güdüsü alt boyutlarında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Bu sonuçlara paralel olarak Soyer, (2010) yaptıkları çalışmada yaş faktörü ile spora özgü başarı motivasyonu ilişkisinde anlamlı bir farklılık ortaya koyamamışlardır.

Yukarıda ortaya koyduğum sonuçlara zıt olarak Kartal ve ark. (2017) yaş grubu değişkeni ile spora özgü başarı motivasyonu alt boyutu arasında güç gösterme güdüsü puanlarında yaşı küçük olan sporcular ile büyük yaştaki sporcular arasında bir fark tespit edilememiştir.

Bu durumun en temel nedeni bu yaş grubunun sorumluluk alabilecek yaşta olmaları, antrenörleri ile doğru iletişim kurabilecek yaşta olmaları olarak açıklanabilir. Ayrıca yaşlarından dolayı sporcuların daha önceleri birçok sorun ile karşılaştıkları, bunlarla baş etmeyi daha önce tecrübe ettikleri takımlarında veya çevrelerinde hasta olan arkadaşları olduğunda başarıya ulaştıklarını ya da başarısız olduklarında yaşadıklarını öğrendikleri ve takımlarını, ailelerini ve şehirlerini birçok defa temsil ettikleri düşünüldüğünde bu sonuç karşımıza çıkmaktadır.

5.5. . Spor Dalı Değişkeni Açısından Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kaygısının İncelenmesi

Çalışmamda takım ve bireysel sporları yapan sporcuların bireysel kaygı ile sosyal kaygı alt boyutlarında anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Buna göre bireysel ve sosyal kaygı alt boyutları puan ortalamaları incelendiğinde, bireysel spor yapan sporcuların takım sporu yapan sporculara göre daha yüksek kaygıya sahip oldukları tespit edilmiştir.

Yıldız, (2020) Yılında yaptığı çalışmada benim çalışmam ile aynı sonuca ulaşmış elit kategoride yer alan sporcular incelendiğinde bireysel sporcuların kaygısının takım sporu yapan sporculara göre daha fazla olduğu ortaya konmuştur.

Bireysel spor yapan sporcular takım sporu yapan sporculara göre daha fazla kaygılı olduğu tespit edilmiştir. Bu durumda en büyük etken olarak sporcunun kendisini yalnız hissetmesi ve takımdaşlık ruhunun eksik olmasıdır. Takım sporlarında kaygıyı takım olarak paylaşabileceğini düşünen sporcular bireysel yarıştıklarında daha içine kapanık bir ruh haline bürünebilir. Sporcunun Covid-19 ‘a yakalanırsam tek başıma nasıl atlatırım, nasıl eskisi gibi olabilirim, bir daha spor yapabilirim miyim? Arkadaşlarım ve seyirciler beni beğenmezse gibi düşünceler ile baş başa kaldığı düşünülürken bu durum çok normaldir. Takım sporları yapan bir sporcu ise daha paylaşımcı bir durumda olarak ve takım arkadaşlarıyla bu kaygıyı yenebilecek düşünceler içerisinde olurlar.

5.6. Spor Dalı Değişkeni Açısından Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeğinin İncelenmesi

Çalışmamda ortaya çıkan sonuç takım ve bireysel sporları yapan sporcuların güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçma güdüsü alt boyutlarında anlamlı bir farklılık elde edildiği ortaya çıkmıştır. ($p<0,05$). Buna göre güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçma güdüsü alt boyutları puan ortalamaları incelendiğinde, bireysel spor yapan sporcuların takım sporu yapan sporculara göre daha yüksek başarı motivasyonuna sahip oldukları tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Yaptığım literatür taramasında çalışmamızı destekler başka bir çalışma rastlanılmamıştır. Fakat çalışmamızın tam tersi sonuçlarında sahip başka araştırmalardaki sonuçlar şu şekildedir.

Tarama sonucunda bulduğum ve çalışmam ile çelişen çalışmada takım sporu sporcularının spora özgü başarı motivasyonlarının alt boyutunda anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya konmuştur (Kılınç ve ark.2012).

Yine çalışmamın tersi olarak Aktop, (2002) yaptıkları çalışmada bireysel sporcular ile takım sporu sporcularının başarı motivasyonları arasında herhangi bir fark bulunamamıştır.

Bu sonuca göre bireysel spor yapan sporcuların daha yüksek başarı motivasyonuna sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Bireysel sporcular olumsuzluklarını tek başlarına yaşarken takım sporları yapan sporcular bunu paylaşıyor demiştik. Bu sonuç ise bize bireysel sporcuların daha kolay motive olduklarını gösteriyor. Bir bireysel sporcuya oranla bir takımı motive etmek daha zor ve uzun sürmektedir. Ama bireyse bir sporcuyu hem içsel hem de dışsal olarak motivasyonunu arttırmak daha kolay olabilir. Takım sporlarında yaşanan bir olumsuzluk takımdaki tüm sporcuları etkileyebilir veya olumsuz düşüncede olan bir sporcu bütün takım arkadaşlarını kötü düşüncelere itebilir. Bu durum tüm takım için handikap yaratır. Bireysel sporcuda ise dış etken oldukça az olduğu için sporcu motivasyonunu üst düzeyde tutabilir.

5.7. Spor Yılı Değişkenine Göre Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kaygısı Ölçeğinin İncelenmesi

Spor yılı değişkeni açısından sporcuların bireysel kaygı ile sosyal kaygı alt boyutlarında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p<0,05$). Bireysel kaygı alt boyutunda 1-3 yıl spor yapanlar 10 ve üzeri yıl spor yapanlara göre daha fazla kaygı görülmüştür ($p<0,05$). Sosyal kaygı alt boyutunda 1-3 yıl spor yapanlarda 4-6 yıl ile 10 ve üzeri yıl spor yapanlara göre daha fazla kaygı olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Benim bulduğum sonuçlara yakın olarak spor yaşları 3-7 ve 8-12 yıl arası olan sporcularda kaygı paunu açısından anlamlı fark bulunmuştur (Tellioğlu & Karadenizli, 2018).

Yine Başaran, Taşgın, & Sanioğlu, (2009) Yaptıkları çalışma spor yaşı küçük olan sporcuların kaygı puanlarının spor yaşı büyük olan sporculara göre anlamlı bir şekilde yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Çalışmamın tersi bulgularına baktığımızda spor yılı değişkenine göre sporcular arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (Batu, 2020).

Çalışmamın tersi olarak Öztürk, (2019) yaptığı araştırmada sporcuların kaygı puanlarında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Bu tablonun bize gösterdiği spor tecrübesinin ne denli önemli olduğudur. Spor yılı tecrübesinin olumsuzluklar karşısında sporcuya kendini güvende hissettirme, daha önce ki olumsuzluklarda nasıl üstesinden geldiği sonucudur. Spor yapma yılı düşük sporcuları yaşları daha küçük olarak kabul edersek olaylar karşısında, tecrübeli sporcuların daha üstesinden gelebildiği durumu ortaya çıkar. Sosyalleşme alt boyutunda da 1-3 yıl spor yapanların kaygılarının daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır. Spor tecrübeleri daha düşük olan sporcuların sosyalleşme kaygılarında daha yüksektir. Daha fazla spor yapma yılına sahip olan sporcuların sosyalleşme araçlarından biride spordur. Spor sayesinde kişisel özellikleri gelişir ve bu sayede sosyalleşmeleri daha kolay olur.

5.8. Spor Yılı Değişkenine Göre Spora Özgü Başarı Motivasyonunun İncelenmesi

Spor yılı değişkeni açısından sporcuların güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçma güdüsü alt boyutlarında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p<0,05$). Buna göre başarısızlıktan kaçma güdüsü alt boyutları puan ortalamaları incelendiğinde, 10 yıl ve üzeri spor yapanların 1-3 yıl; 4-6 yıl ve 7-9 yıl spor yapan sporculara göre daha yüksek başarı motivasyonuna sahip oldukları tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Çalışmamın sonuçlarının desteklendiği çalışmada 1-2 ile 7-8 spor yapma yılına sahip ve 5-6 ve 7-8 spor yapma yılına sahip sporcular arasında anlamlı bir farklılık ortaya konmuştur (Filiz & Demirhan, G., 2018).

Karabulut, (2000), Yaptığı çalışmada yüksek deneyime sahip olan sporcuların başarısızlıktan kaçınma güdülerinin, daha az deneyime sahip sporculara göre daha az seviyede olduğu tespit edilmiştir.

Sonuçlarıma zıt olarak bulduğumuz başka bir sonucu olan çalışmada futbolcular üzerinde yapılmış ve başarı motivasyonu alt boyutunda anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna varılmıştır (Turhan, 2009).

Kılınç ve ark. (2012) yaptıkları çalışmada sporcuların başarı motivasyonu alt boyutunda puan ortalamasının spor yaşına göre anlamlı bir şekilde değişmediği sonucuna ulaşmıştır.

Bu sonuç daha tecrübeli sporcuların birçok kez başarılı veya başarısız olmaları onlara başarının veya başarısızlığın nasıl bir duygu olduğunu her iki duyguda da neler yaşadıklarını gösterir. Sporcular yıllar içinde birçok kritik mücadeleye çıkmış bunlarla mücadele edebilecek seviyeye ulaşmıştır. Motivasyon duygusunu bu süreç içerisinde olumlu veya olumsuz şekilde tecrübe ettikleri düşünülebilir.

5.9. Spor Yapma Düzeyi Değişkeni Açısından Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kaygısı Ölçeğinin İncelenmesi

Spor yapma düzeyi değişkeni açısından sporcuların bireysel kaygı ile sosyal kaygı alt boyutlarında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür ($p>0,05$).

Araştırmama paralel olarak ortaya koyulan bir çalışmada cinsiyet, yaş, fiziksel aktivite katılım, spor türü ve covid-19 geçmişi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edildiği görülmektedir (Arıkan ve ark. 2021).

Çalışmamın sonuçlarının tersine Koronavirüse yakalanma kaygısı aktif spor yapma değişkenine göre incelendiğinde sosyalleşme kaygısı ve bireysel akygı düzeyinde anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir (Şahinler ve ark. 2020).

Sporcuların daha sık spor yapmalarını sağlıklı kalmak ile ilişkilendirdiğimizde Covid-19'a karşı daha dirençli olduklarını düşünebilirler. Puanlara bakıldığında hergün spor yapan sporcuların haftada 2-3 kez spor yapanlara göre daha az kaygıya sahip oldukları görülmüştür. Bu durum sporcuların spor yaparak sağlıklı ve daha dirençli kalmalarını düşündüklerini doğrular niteliktedir.

5.10. Spor Yapma Düzeyi Değişkeni Açısından Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeğinin İncelenmesi

Spor yılı değişkeni açısından sporcuların güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçma güdüsü alt boyutlarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Karabulut, (2000) ortaya koydukları araştırmada tecrübeli ve tecrübesiz iki sporcu grubu arasında anlamlı bir farklılık bulamamışlardır.

Türkiye derecesine sahip Güreşçilerin katılımı ile yaptıkları çalışmada başarı motivasyonu alt ölçekleri ile sportif tecrübe ve antrenman sıklığı arasındaki farklılığa bakıldığından başarısızlıktan kaçınma güdüsü antrenman sıklığı arasında anlamlı bir farklılık görülürken diğer değerler arasında bir farklılık ortaya konulamamıştır (Kavas, 2018).

. Bu sporcuların sıklıkla spor yaptıklarını, spordan uzaklaşmadıklarını bize gösteriyor, sporcunun başarıya uzak kaldığı zaman başarıyı daha çok hedefleyecek, kendini ona göre motive edecektir. Sporcuların sıklıkla spor yapmaları başarıya olan inançlarını kaybetmediklerini bize göstermiştir.

5.11. Aile Gelir Düzeyi Değişkeni Açısından Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kaygısının İncelenmesi

Aile gelir düzeyi değişkeni açısından sporcuların bireysel kaygı ile sosyal kaygı alt boyutlarında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür ($p<0,05$). Bireysel kaygı alt boyutunda 5001 ve üzeri gelir düzeyine sahip grubun 2001-3000 tl; 3001-4000 tl ve 4001-5000 tl gelir düzeyine sahip gruba göre daha az kaygı düzeyine sahip olduğu görülmüştür ($p<0,05$). Sosyal kaygı alt boyutunda 5001 ve üzeri gelir düzeyine sahip grubun 0 – 2000 tl; 2001-3000 tl; 3001-4000 tl ve 4001-5000 tl gelir düzeyine sahip gruba göre daha az kaygı düzeyine sahip olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Civan,(2001), Bilge & Pektaş, (2004) yaptıkları araştırmanın sonucu ile bizim çalışmamızdaki bu sonuç ile örtüşmektedir.

Benim çalışmama yapılan benzer bir çalışmada da maddi ihtiyaçların karşılanamaması sonrasında güven ve eksik olma duygusunun kaygıyı arttırdığı bulunmuştur (Dilmen2011).

Çalışmamı destekler nitelikte başka araştırmalar olduğu olduğu gibi çalışmamız ile çelişen sonuçlarda da araştırmalar mevcuttur. Karate sporcuları ile yapılmış maddi gelir durumu düşük olanlar ile orta seviyede olanlar arasında maddi durumu düşük olanlar ile yüksek seviyede olanlar arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir (Aksu, 2018).

İşlek, (2018) yaptığı çalışmada ise aile maddi durumu ile kaygı düzeyi arasında maddi durumu yüksek olanlar ile düşük olanlar arasında bir farka rastlamamıştır.

Gelir düzeyi 5001 tl olan sporcular ile 5001 tl ve daha düşük geliri olan sporcular arasında 5001 tl olanların daha az kaygıya sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum bireysel ve sosyalleşme kaygılarında da aynıdır. Bu sonucun en büyük etkeni gelir düzeyi 5001 tl ve üzeri olan ailelerin beslenme, sağlık hizmetlerinden yararlanma, alınan tedbir ve önlemleri daha kolay erişmesi olarak kabul edilebilir.

5.12. Aile Gelir Düzeyi Değişkeni Açısından Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeğinin İncelenmesi

Aile gelir düzeyi değişkeni açısından sporcuların güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü alt boyutlarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Başarısızlıktan kaçma güdüsü alt boyutunda ise istatistiksel anlamda farklılık tespit edilmiştir ($p<0,05$). Başarısızlıktan kaçma güdüsü alt boyutunda 3001-4000 tl düzeyine sahip grubun 4001-5000 tl ve 5001 ve üzeri gelir düzeyine sahip gruba göre daha az başarısızlıktan kaçma düzeyine sahip olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Çalışmamda bulduğumu sonuçların tersini savunan başka çalışmalarda ise şu sonuçlara ortaya çıkmıştır.

Akdemir, (2006), Dursun, (2004), Kavi, (2010), yapmış oldukları çalışmada ekonomik açıdan iyi durumda olan sporcuların kendisinden daha düşük gelire sahip olan sporculara göre başarı motivasyonları düzeyleri arasında farklılıklar tespit etmişlerdir.

Yapılan başka bir çalışmada farklı farklı takımlarda ve liglerde oynayan futbolcular üzerinde yapılmış ve futbolcular arasında aile gelir düzeyi yüksek olanlar ile düşük olanlar arasındaki başarısızlıktan kaçma güdüsü düzeyi farklılık göstermiştir.

2. ligde oynayan kadın futbolcular üzerinde yapılan başka bir çalışma da bizim verilerimizi destekler niteliktedir (Türkmen, 2005).

Çalışmamın aksi yönünde yapılan çalışmalar incelendiğinde sporcular üzerinde yapılan çalışmada motivasyon düzeylerinin puanlamaları sonucu anlamlı bir şekilde değişmediği sonucuna varılmıştır (Kılınç ve ark. 2012).

Kavas, (2018) yaptığı çalışmada maddi gelir durumuna göre başarı motivasyon düzeyinin güç gösterme güdüsü alt boyutunda anlamlı bir farklılık tespit etmiştir.

Bu sonuç bize gelir düzeyinin diğer gelir düzeylerine göre düşük olduğunu ve sporcuların ileride sporda başarılı olmayı istediği ve profesyonel bir sporcu olarak geçimini spordan kazanmayı amaçladığını gösterebilir. Sporcu başarısız olmaktan korkmadığı ve geliceğini düşündüğü için defalarca başarısız olmayı göze alarak kendini motive edebilmektedir.

5.13. Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kaygısı Ölçeği ve Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği İlişkisi

Sporcuların covid-19 yakalanma kaygısı ölçeği ile spora özgü başarı motivasyonu ölçeği arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki ($r = .480, p < 0,01$) bulunmuştur.

Yapılan literatür araştırmasında çalışma konusu ve alanı çok yeni olduğundan dolayı çalışmamızı destekleyen veya çelişen sonuçlar konusunda herhangi bir araştırmaya ulaşamamıştır.

6. SONUÇ

Araştırmam pandemi sürecinde belirli sıklıkla antrenmanlarına devam eden sporcular ile yapılmıştır. Sonuçlara baktığımızda sporcuların Covid-19 kaygısının cinsiyet değişkeni ile incelendiğinde bireysel kaygı ile sosyal kaygı alt boyutunda anlamlı bir farklılık görememekteyiz, fakat az da olsa erkek sporcuların kadın sporculara göre puanlarının yüksek olduğu görülmektedir.

Yine cinsiyet değişkenine göre spora özgü başarı motivasyonu düzeyini incelediğimizde güç gösterme ve başarıya yaklaşma güdüsü alt boyutlarında anlamlı bir farka rastlamaktayız. Bu puanlara baktığımızda anlamlı farklılık erkeklerin lehine olduğu görülmektedir.

Yaş grubu değişkeni ile Covid-19'a yakalanma kaygısı ilişkisine bakıldığında bireysel kaygı ve sosyal kaygı alt boyutlarında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Yine yaş grubunun başarı motivasyonuna etkisini incelediğimizde güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsü alt boyutlarında anlamlı bir farklılık ortaya çıkmamıştır.

Bireysel ve takım sporu yapan sporcuların Covid-19'a yakalanma kaygısının incelendiğinde bireysel kaygı ve sosyal kaygı alt boyutlarında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir.

Spor dalı değişkenine göre başarı motivasyon düzeyini incelediğimizde takım sporları yapan sporcuların güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsü alt boyutlarında anlamlı bir farklılık vardır.

Spor yılı değişkenine göre Covid-19'a yakalanma kaygısı incelendiğinde bireysel kaygı ve sosyal kaygı alt boyutlarında anlamlı bir farklılık ortaya çıkmıştır. Bu sonuca göre 1-3 yıl spor yapanlar ile 10 ve üzeri spor yapanlara göre daha fazla kaygılı oldukları ortaya çıkmıştır.

Spor yılı değişkeni ile spora özgü başarı motivasyonu ilişkisinin incelenmesinde 10 yıl ve üzeri spor yapanların 1-3 yıl, 4-6 yıl, 7-8 yıl, spor yapan sporculara göre daha yüksek başarı motivasyonuna sahip olduğu sonucu çıkmıştır.

Spor yapma düzeyi ile Covid-19'a yakalanma kaygısı incelendiğinde sporcuların bireysel kaygıları ile sosyal kaygıları alt boyutlarında anlamlı bir farklılık ortaya çıkmamıştır.

Spor yapma düzeyi ile spora özgü başarı motivasyonu ilişkisinin incelenmesi sonucu güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsü alt boyutlarında anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır.

Aile gelir düzeyi değişkeni ile Covid-19'a yakalanma kaygısını incelediğimizde bireysel kaygı ile sosyal kaygı alt boyutlarında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Gelir düzeyi 5001 tl olan sporcular ile 5001 tl ve daha düşük geliri olan sporcular arasında 5001 tl olanların daha az kaygıya sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Aile gelir düzeyi değişkeni ile spora özgü başarı motivasyonu ilişkisine baktığımızda sporcuların güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü alt boyutlarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Başarısızlıktan kaçma güdüsü alt boyutunda ise istatistiksel anlamda farklılık tespit edilmiştir. Başarısızlıktan kaçma güdüsü alt boyutunda 3001-4000 tl düzeyine sahip grubun 4001-5000 tl ve 5001 ve üzeri gelir düzeyine sahip gruba göre daha az başarısızlıktan kaçma düzeyine sahip olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak aktif spor yapan sporcuların pandemi sürecinde Covid-19a yakalanma kaygısı ile spora özgü başarı motivasyonu arasında orta derecede pozitif bir ilişki olduğu ve kaygı arttıkça spora özgü başarı motivasyonunda arttığı ortaya çıkmıştır. Bu çalışma yapıldığı süreçte birçok tedbir alınmış antrenmanların ve müsabakaların yapılış şekli değişmiş, teknoloji spora daha çok dahil olmuş, temizlik önlemleri arttırılmış, birçok sağlık çalışanı ve sporcu hayatını kaybetmiş ve spor kavramı başka bir boyuta geçmiştir. Tüm bu yaşananlar göz önüne alındığında

Covid-19'a yakalanma kaygıları ve bu kaygının spora özgü başarı motivasyonlarını etkilediği sporcular için anlaşılabilir bir sonuç olarak karşımıza çıkmıştır.

7. ÖNERİLER

Yaptığımız çalışmanın sonucuna istinaden bu alana yeni çalışmalar yapılmasına ve bilime yol göstermesi açısından aşağıdaki önerilerin fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

- Yaptığımız çalışmaya ek olarak Demografik özellikler daha çok çeşitlendirilip çalışmaya dahil edilebilir.
- Araştırmanın daha ilerisi için Covid-19'a yakalanmış ve atlatmış sporcular çalışmaya dahil edilebilir.
- Herhangi bir yakını Covid-19'a yakalanmış sporcular çalışma için seçilebilir.
- Aynı çalışma pandemi sürecini sedanter olarak geçiren kişiler ile karşılaştırılarak yapılabilir.
- Çalışma grubu Tekirdağ ili ile sınırlı bırakılmamalı daha fazla şehirde denekler çalışmaya dahil edilebilir.
- Benzer çalışmalar tıp alanı ile ortak bir çalışmada toplanabilir.
- Çalışmanın sonucu olarak kaygılı sporcular profesyonel destek alarak spor psikoloğu ile desteklenmeli.
- Antrenörlerin ve aileler bu süreçte daha fazla rol almalı ve kaygıyı atlama ve motivasyon konusunda sporcuya yardımcı olmalı.
- Benzer çalışmalar yapılmalı ve pandemi süreci sona erdiğinde tekrar yapıp sonuçlar karşılaştırılabilir.

- Yurt dışında yapılan çalışmalar ile ülkemizde yapılan sonuçlar karşılaştırılmalı ve yeni çözüm yolları ortaya konmalıdır.

8. KAYNAKÇA

- Akca, E. (2020). *Üstün Zekalı Tanısı İçin Başvuran Ebeveynlerde Mükemmeliyetçilik ve Kaygı Düzeyinin İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi)*. Mersin: Çağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Akdemir, Ö. (2006). *İlköğretim öğrencilerinin matematik dersine yönelik tutumları ve başarı güdüsü*. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aksu, O. (2018). *Karate sporcularının sürekli kaygı düzeyleri, duygusal zeka ve kişilik özelliklerinin çeşitli değişkenlere göre belirlenmesi*. Bartın: Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Aktaş, Z., Çobanoğlu, G., Er, N., & Yazıcılar, İ. (2006). Profesyonel Basketbolcularda Spora Özgü Başarı Motivasyon Düzeyinin Cinsiyetler Açısından Karşılaştırılması. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 55-59.
- Aktop, A. (2002). *Spora Özgü Başarı Motivasyonu ile Psikolojik ve Yapısal Özellikler Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Antalya: Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi.
- Allsop A, V. W. (2014). Optogenetic insights on the relationship between anxiety-related behaviors and social deficits. *Frontiers in Behavioral Neuroscience*, 1-14.
- Amerikan Psikiyatri Derneği. (1994). *Mental Bozuklukların Tanısal ve Sayımsal El Kitabı*. Ankara: Hekimler Yayın Birliği.
- Arık, A. (1996). *Motivasyon ve Heyecana Giriş*. İstanbul: Çantay Kitabevi.

- Arıkan, G., Gökhan, İ., & İnce, U. (2021). Pandemi Sürecinde Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Öğrenci Adaylarının Covid- 19 Korku Düzeylerinin İncelenmesi. *ROL Spor Bilimleri Dergisi*.
- Armağan, İ. (1981). Sporun Toplum Bilimsel Temelleri. *Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu*, 4.
- Ateş, Y., Özgü, F., Güçlü, M., & Buyrukoğlu, E. (2016). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin sürekli kaygı düzeylerinin incelenmesi. 9. *Uluslararası Spor Bilimleri Öğrenci Kongresi*. Ankara: 9. Uluslararası Spor Bilimleri Öğrenci Kongresi.
- Aydın, A. (2001). *Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Barua, S. (2020). Understanding coronanomics: The economic implications of the Coronavirus (COVID-19) pandemic. *SSRN Electronic Journal*, 10.
- Başaran, M., Taşgın, Ö., & Sanioğlu, A. (2009). Sporcularda Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 533-542.
- Batu, B. (2020). Yüzme Sporcularının Yeni Tip Koronavirüse (COVID-19) Yakalanma Kaygısının İncelenmesi. Kars, Kars, Türkiye: Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Bayraktar, B., & Kurtoğlu, M. (2009). Sporda Performans Etkili Faktörler,Değerlendirilmesi ve Artırılması. *Klinik Gelişim Dergisi*, 16-24.
- Bilge , A., & Pektaş, İ. (2004). Öğrencilerin sosyo kültürel özellikleri, durumluk sürekli kaygı düzeyleri ve başa çıkma becerilerinin incelenmesi . *Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi*.
- Civan, A. (2001). *Bireysel ve takım sporlarında yer alan sporcuların müsabaka öncesi ve sonrası durumluk ve sürekli kaygılarının karşılaştırılması yüksek lisans tezi*. Konya: Selçuk Üniversitesi.
- Cox, R. H. (1990). Sport Psychology. Concept and Applications. Second Edition. Wm C. Brown Publishers.

Dirmen, A. (2014). *Farklı Liglerde Oynayan Kadın Futbol Takımı Oyuncularının Başarı Motivasyon Düzeylerinin Karşılaştırılması*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

Dirmen, A. (2014). *Farklı Liglerde Oynayan Kadın Futbol Takımı Oyuncularının Başarı Motivasyon Düzeylerinin Karşılaştırılması*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

Dursun, S. (2004). Öğrencilerin matematik başarısını etkileyen faktörler matematik öğrencileri görüşleri bakımından. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 217-230.

Engur, M. (2002). *Elit sporcularda başarı motivasyonun, durumluk kaygı düzeyleri üzerine etkisi*. İzmir: Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

Ercan, H. (2013). *Spor ve Egzersiz Psikolojisi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Ercan, L. (2001). *Motivasyon-güdülenme, Sınıf Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Eroğlu, F. (2000). *Davranış Bilimleri*, Beta Basım Yayın Dağıtım.

Filiz, B., & Demirhan, G. (2018). Akademik ve Spor Başarı Motivasyonu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi . *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, , 138-152.

Gumus, E. (2006). Sosyal Kaygının Benlik Saygısına Ve Gülevesel Olmayan Tutumlara Göre Yordanması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 63-75.

Gumusgul, C., Ersoy, A., & Gumusgul, O. (2020). Amatör ve Profesyonel Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kaygılarının İncelenmesi - Yönetimsel Karar Boyutu. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 26-37.

Gill, D.L. *Psychological Dynamics of Sport, USA: Human Kinetics Publishers*; 1986.

Ho, C. S., Chee, C. Y., & Ho, R. C. (2020). Mental health strategies to combat the psychological impact of COVID-19 beyond paranoia and panic. *Ann Acad Med Singapore*, 1-3.

- İkizler, C. (1994). *Sporla Başarının Psikolojisi*. İstanbul: Alfa Yayıncılık.
- İşlek, Y. (2018). *Spor Yöneticiliği Bölümü Öğrencilerin İşsizlik İle İlgili Kaygılarının Depresyon Ve Kaygı Düzeyleri İle İlişkisi Açısından İncelenmesi (Akdeniz Bölgesi Örneği)*. Antalya: Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Jung, C. G. (1915). *The Theory of Psychoanalysis*. New York: The Journal of Nervous and Mental Disease Publishing Company.
- Kapıkıran, Ş. (2002). Üniversite öğrencilerinin sınav kaygısının bazı psiko-sosyal değişkenlerle ilişkisi üzerine bir inceleme. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34-43.
- Karabulut, C. S. (2000). Takım ve Bireysel Sporcuların Başarı Motivasyonu Düzeylerinin İncelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi 6.Spor Bilimleri Kongresi Bildiri Kitapçığı* (s. 221- 222). Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Karaca, y., Selçuk, M. H., & Kalaycı, M. C. (2021). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin COVID-19 Fobilerinin İncelenmesi. *Türkiye Klinikleri Spor Bilimleri Dergisi*.
- Karageorghis, C. v. (2011). *Inside Sport Psychology*. İstanbul: Nobel Yayınevi.
- Karasar. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Kartal, Z., Güvendi, B., & Türksöy, A. (2017). Takım Sporcularının İmgeleme Kullanımları İle Başarı Motivasyonları Arasındaki İlişki. *İstanbul Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*.
- Kavas, E. T. (2018). *Voleybolcuların Başarı Motivasyonu Düzeylerinin Araştırılması*. Sakarya: Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kavi, İ. (2010). *Maskülen mesleklerde çalışanların demografik özelliklerine göre iş doyumunu ve motivasyonlarının karşılaştırılması*. İstanbul: Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü.
- Kennedy, B. (2010). *Anxiety Disorders*. Detroit: Greenhaven Press.
- Kılınc, M., Ulucan, H., & Kaya, K. (2012). Takım Spor Yapanların Motivasyon Düzeylerinin Farklı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.

- Konter, E. (1995). *Sporda Motivasyon*. İzmir: Saray Yayınları.
- Krane, V., & Williams, JM. (1994). Atletizm sporcularında bilişsel kaygı, somatik kaygı ve güven: Cinsiyet, rekabet düzeyi ve görev özelliklerinin etkisi. *Uluslararası Spor Psikolojisi Dergisi*, 203-217.
- Kuru, E., & Abakay, U. (2009). Güreş Grekoromen Genç Milli Takım Sporcularının Başarı Motivasyon Düzeylerinin, Sportif Tecrübe ve Antrenman Sıklığı Açısından İncelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 41-50.
- Luc, G. P., Kim, M.T., & Najwa, K. H. (1997). "Cient Motivation for Therapy Scale A Measure of Intrinsic Motivation Extrinsic Motivation and Amotivation for Therapy. *Journal of Personality Assesment*, 414-435.
- Martens R, V. R. (1990). *Competitive Anxiety in Sports*. Kahle/Austin: Human Kinetics Books Champaign.
- Mungan, S. (1995). *Sporda Motivasyon Faktörü Olarak Ödül ve Ceza*. İstanbul: M. Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Öktem, T., O Şipal, M Kul, & AN Dilek. (2020). Olimpiyat oyunlarına katılmaya aday boksörlerin COVID-19 kaygı düzeylerinin incelenmesi. *Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi*, 3620-3627.
- Öner, N. v. (1985). *Durumluk – Sürekli Kaygı Envanteri El Kitabı*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.
- ÖZDAMAR, K. (2002). *Paket programlar ile istatistiksel veri analizi. 4. Baskı* . Kaan Kitabevi.
- Özdaşlı, K., & Akman, H. (2012). İçsel ve Dışsal Motivasyonda Cinsiyet ve Örgütsel Statü Farklılaşması; Türk Telekomünikasyon A.Ş. Çalışanları Üzerinde Bir çalışma. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 73-81.
- Özgül, F. (2003). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Öğrencilerinde Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeyleri*. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

- Özgül, F. (2003). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Öğrencilerinde Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeyleri*. Sivas: Cumhuriyet Üniv. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Özgüven, E. (2012). *Psikolojik testler*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Öztürk, S. E. (2019). *Dart Sporcularının Durumluk Ve Sürekli Kaygı Düzeylerinin Performansa Etkisinin İncelenmesi*. Bartın: Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Özyürek, S. (1996). *Güncel Sağlık*. İstanbul: Asır Matbaası.
- Sağlık Bakanlığı. (2020). <https://www.saglik.gov.tr/>. 5 10, 2021 tarihinde <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/>: <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/> adresinden alındı
- Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu Çalışması. (2020, 12 7). *Sağlık Bakanlığı*. 4 9, 2021 tarihinde <https://covid19.saglik.gov.tr/>: <https://covid19.saglik.gov.tr/> adresinden alındı
- Soyer, F. v. (2010). Sporculardaki Başarı Motivasyonu ile Takım Birlikteliği Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 225-239.
- Schneider, R.C., Baker, R.E. Obtaining Maximum Effort and Results From Your Athletes Through Motivation, Strategies. 2006,19 (6), 27-31.
- Ş., T., & GÖDELEK E. (1997). Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeğinin Türk Sporcuları İçin Uyarlanması Çalışması. *1.Uluslararası Spor Psikolojisi Sempozyumu* (s. 128-129). Mersin: Uluslararası Spor Psikolojisi Sempozyumu.
- Şahinler, Y., Ulukan, M., & Ulukan, H. (2020). Covid-19 Sürecinde Fiziksel Aktivite Yapan Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*.
- Tazegül, Ü. (2015). Comparison On Motivation Levels of Sports People Who Rank Among Top Three in Championships of Turkey in Personal Branches. *International Journal of Physical Education, Sports and Health*, 78-82.

- TEKKURŞUN DEMİR, G., CİCİOĞLU, H. İ., & İLHAN, E. L. (2020). Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid-19) Yakalanma Kaygısı Ölçeği (SYTKYKÖ): Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Journal of Human Sciences*, 458-468.
- Tellioğlu, H., & Karadenizli, Z. İ. (2018). Sekiz Haftalık Kelebek Teknik Yüzme Eğitiminde Kaygı Düzeylerinin karşılaştırılması. *Düzce Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 2720-2729.
- Tiryaki, Ş. (2000). *Spor Psikolojisi. Kavramlar, Kuramlar ve Uygulama*. Mersin: Eylül Kitap ve Yayınevi.
- Turhan, M. (2009). *Profesyonel Futbolcularda Depresyon Düzeyi, Anksiyete Düzeyi ve Kişilik Özellikleri İle Sporda Başarı Motivasyonu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. İstanbul: İstanbul Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Türkmen, M. (2005). *Profesyonel Erkek Futbolcular ile Amatör Erkek Futbolcuların Başarı Motivasyonu Düzeylerinin Karşılaştırılması İzmir Manisa Örneği*. Manisa: Celal Bayar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Ülgen, G. (1997). *Eğitim psikolojisi*. İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Yenilmez, K., & Özbey, N. (2006). Özel Okul ve Devlet Okulu Öğrencilerinin Matematik Kaygı Düzeyleri Üzerine bir Araştırma. *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 431-448.
- Yıldız, Y. (2020). Elit sporcuların yeni tip koronavirüse (COVID-19) yakalanma kaygı durumlarının incelenmesi. *İnsan Bilimleri Dergisi*, 1275–1284.
- Wu X, (2003). Intrinsic motivation and young language learners: the impact of the classroom environment. *System*, 31(4), 501-17.

9. EKLER

9.1. Kişisel Bilgi Formu

Lütfen Bu Dökümanı Dikkatlice Okumak İçin Zaman Ayırınız

Sizi **Sertaç AKSOY** tarafından yürütülen “Aktif Spor Yapan Sporcuların Pandemi Sürecinde Covid-19 Salgınına Karşı Yakalanma Kaygı Düzeyi ile Spora Özgü Başarı Motivasyonu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi Tekirdağ İli Örneği” başlıklı **araştırmaya** davet ediyoruz. Bu araştırmaya katılıp katılmama kararını vermeden önce, araştırmanın neden ve nasıl yapılacağını bilmeniz gerekmektedir. Bu nedenle bu formun okunup anlaşılması büyük önem taşımaktadır. Eğer anlayamadığınız ve sizin için açık olmayan şeyler varsa, ya da daha fazla bilgi isterseniz bize sorunuz.

Bu çalışmaya katılmak tamamen **gönüllülük** esasına dayanmaktadır. Çalışmaya **katılmama** veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmadan **çıkma** hakkında sahiptir. **Çalışmayı yanıtlamanız, araştırmaya katılım için onam verdiğiniz** biçiminde yorumlanacaktır. Size verilen **formlardaki** soruları yanıtlarken kimsenin baskısı veya telkini altında olmayın. Bu formlardan elde edilecek bilgiler tamamen araştırma amacı ile kullanılacaktır.

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

1. Yaşınız: ()9-11 ()12-14 ()15-17 ()18-20

2. Cinsiyetiniz: () 1. Kadın () 2. Erkek

3. Spor Dalınız: () Takım Sporları () Bireysel Sporlar

4. Spor Yılıınız: ()1-3 ()4-6 ()7-9 ()10-12 ()13-15

5. Yerleşim Yeriniz: () İl () İlçe () Kasaba () Köy

6. Spor Yapma Düzeyiniz: ()Hergün ()Haftada 2-3 Kez ()Ayda 2-3 Kez
()Çok Nadir ()Hiç

7.Aile Gelir Durumunuz: ()0-2000 ()2001-3000 ()3001-4000 ()4001-5000
()5001 ve üzeri

9.2. Spora Özgü Başarı Motivasyon Ölçeği

ENVANTER

Açıklama

Bu envanterde kişiliğinizin ve yaşamınızın çeşitli yönlerine ilişkin ifadeler bulunmaktadır . Bu ifadeleri tek tek okuyarak, ifadenin size ne derece uygun olduğuna karar veriniz. İfade size “ tamamen uygunsa” cevap kağıdındaki (5); “çoğunlukla uygunsa” (4); “orta derecede uygunsa” (3); “biraz uygunsa” (2); “hiç uygun değilse” (1) numaralı boşluğun altına (X) işareti koyunuz. Lütfen tüm ifadelere boş bırakmadan cevap veriniz.

1. Takım arkadaşlarım oyundaki mücadeleliliğime saygı duyarlar.
2. Maçtan hemen önce gergin oluyorum ve olduğum yerde duramıyorum.
3. Takım arkadaşlarımı oyuna ısındırma becerisine sahibim.
4. Zor bir antrenman anında çalıştırıcının takdiri bana zorluğu unutturur.
5. Diğerleri beni önde gelen bir yarışmacı olarak görmüyorlar.
6. İyi bir oyun çıkarmak bana heyecan veriyor.
7. Takım arkadaşlarım liderlik yeteneğime saygı duyarlar.
8. İzleyiciler varken daha iyi oynadığımı düşünüyorum.
9. Takım arkadaşlarım kadar psikolojik olarak sert ve dayanıklı görünmüyorum.
10. Takım arkadaşlarım iş bitiriliciliğimi ve kararlılığımı beğeniyor.
11. Diğer oyuncuların eğitilmesi için çok çaba gösteriyorum.
12. Spordaki geçmiş başarılarımdan söz etmeyi seviyorum.
13. Takım lideri olmaktan hoşlanırım.
14. Maçta kendimi oyuna öylesine veriyorum ki geçici olarak gerçekle bağlantımı yitiriyorum.
15. Kaybedilen bir maçtan sonra uyumakta güçlük çekiyorum.

16. Bir maçı kazanınca kendimi çok tatmin olmuş hissediyorum.
17. Bir maçtan önce sakin olmak benim için zordur.
18. Yeteneklerini geliştirmek için fazladan antrenman yapmaya istekli olan sporcuları takdir ediyorum.
19. İnsanların maç sırasında beni izlemelerinden hoşlanıyorum.
20. Sporda başarılı olmayı istiyorum.
21. Benimle aynı düzeyde olan birisiyle başa baş mücadele ederken kazanmaktan çok kaybederim.
22. Kaybetmek beni gereğinden fazla etkiler.
23. Sporda başarılı olmak için tüm yıl boyunca çalışmayı isterim.
24. Amacım, Bir spor dalına gelen biri olmaktır.
25. Maç sırasında, maçı verebilecek bir hata yaparsam kendime gelmem biraz zaman alır.
26. İyi bir sporcu olmak benim için önemli değildir.
27. Bazen, maçı kaybettiğimizde günlerce bunu kendime dert ederim.
28. Bir maçtan hemen önce karnıma ağrılar girer.
29. Sportif kapasitemi beğenmiyorum.
30. Çok yetenekli rakiplere karşı daha iyi oynadığımı sanıyorum.
31. En iyisini yapmak için çok çaba gösteriyorum.
32. Birisiyle maç hakkında konuşurken heyecanlanıyorum.
33. Tanınmak umuduyla spor branşında çok çalışıyorum.
34. Bir hata yaptığımda maçın geri kalan bölümünde bu beni çok üzüyor.
35. Bir takım arkadaşımın oynamasına yararlı olacak önerilerde bulunmaktan hoşlanıyorum.
36. Başkalarının güç bulduğu bir görevin bana verilmesinden zevk duyuyorum.
37. Bir maçtan önce olacakları kendime çok dert etmiyorum.
38. Sezon dışında sporu unutmaktan hoşlanıyorum.
39. Maçtan önceki gece uyumakta güçlük çekiyorum.
40. Başarıya açılan yol, şanstan daha çok fazla çalışmadan GEÇER.

ENVANTER CEVAP KAĞIDI

Yaş:

Spor Dalı:

Tarih:

(5) : Kesinlikle katılıyorum (4) : Katılıyorum (3) :Kararsızım (2) : Katılmıyorum
(1) Kesinlikle Katılmıyorum

	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1.	()	()	()	()	()	21.	()	()	()	()	()
2.	()	()	()	()	()	22.	()	()	()	()	()
3.	()	()	()	()	()	23.	()	()	()	()	()
4.	()	()	()	()	()	24.	()	()	()	()	()
5.	()	()	()	()	()	25.	()	()	()	()	()
6.	()	()	()	()	()	26.	()	()	()	()	()
7.	()	()	()	()	()	27.	()	()	()	()	()
8.	()	()	()	()	()	28.	()	()	()	()	()
9.	()	()	()	()	()	29.	()	()	()	()	()
10.	()	()	()	()	()	30.	()	()	()	()	()
11.	()	()	()	()	()	31.	()	()	()	()	()
12.	()	()	()	()	()	32.	()	()	()	()	()
13.	()	()	()	()	()	33.	()	()	()	()	()
14.	()	()	()	()	()	34.	()	()	()	()	()
15.	()	()	()	()	()	35.	()	()	()	()	()

16. () () () () () 36. () () () () ()
17. () () () () () 37. () () () () ()
18. () () () () () 38. () () () () ()
19. () () () () () 39. () () () () ()
20. () () () () () 40. () () () () ()

9.3. Yeni Tip Koronavirüse Yakalanma Kaygı Ölçeği

ENVANTER

Açıklama

Bu envanterde kişiliğinizin ve yaşamınızın çeşitli yönlerine ilişkin ifadeler bulunmaktadır . Bu ifadeleri tek tek okuyarak, ifadenin size ne derece uygun olduğuna karar veriniz. İfade size “ tamamen uygunsa” cevap kağıdındaki (5); “çoğunlukla uygunsa” (4); “orta derecede uygunsa” (3); “biraz uygunsa” (2); “hiç uygun değilse” (1) numaralı boşluğun altına (X) işareti koyunuz. Lütfen tüm ifadelere boş bırakmadan cevap veriniz.

1. Yeni tip koronavirüsün performansımı düşürebileceğini düşününce endişelenirim.
2. Yeni tip koronavirüse yakalanmış biriyle karşılaşsam bile kendimi rahat hissederim.
3. Sportif ortamlarda bulunursam yeni tip koronavirüs bana bulaşacak diye korkarım.
4. Yeni tip koronavirüs yaşamımı kısıtlayacağı için gerilirim.
5. Yeni tip koronavirüsün vücudumda yaratacağı fiziksel tahribattan korkarım.
6. Yeni tip koronavirüse yakalanmış biriyle karşılaşmaktan endişe ederim.
7. Yeni tip koronavirüsün bende yaratacağı duygusal tahribattan korkarım.
8. Yeni tip koronavirüse yakalanırsam kendi ihtiyaçlarımı karşılayamam diye endişe ederim.
9. Yeni tip koronavirüs bana bulaşmış olsa kaygılı hissederim.

10. Yeni tip koronavirüs bulaştığında başıma neler geleceğini bilememek beni tedirgin eder.
11. Yeni tip koronavirüs bulaşırsa ne kadar sürede iyileşeceğimi bilememek beni kaygılandırır.

İkinci Faktör Sosyalleşme Kaygısı

12. Yeni tip koronavirüs bulaşacak diye dışarı çıkmaktan sakınıyorum.
13. Yeni tip koronavirüs bulaşacak diye antrenmanlarımı ertelerim.
14. Yeni tip koronavirüs bulaşacak diye alış verişimi ertelerim.
15. Yeni tip koronavirüs bulaşacak diye egzersiz yapmak için dışarı çıkmaktan kaçınıyorum.
16. Yeni tip koronavirüs bulaşır diye kalabalığa girmekten kaçınıyorum.

ENVANTER CEVAP KAĞIDI

Yaş:

Spor Dalı:

Tarih:

(5) : Kesinlikle katılıyorum (4) : Katılıyorum (3) :Kararsızım (2) : Katılmıyorum
(1) Kesinlikle Katılmıyorum

	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1.	()	()	()	()	()
2.	()	()	()	()	()
3.	()	()	()	()	()
4.	()	()	()	()	()
5.	()	()	()	()	()

6. () () () () ()

7. () () () () ()

8. () () () () ()

9. () () () () ()

10. () () () () ()

11. () () () () ()

12. () () () () ()

13. () () () () ()

14. () () () () ()

15. () () () () ()

16. () () () () ()

9.4. ETİK KURULU ONAYI

T.C.
Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi
Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu
KARARLAR

Toplantı Tarihi-Saati:2021-03-15 - 13.00

Toplantı Sayısı:T2021-604

Toplantı Yeri:Telekonferans

KARAR - 2 :

Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Tezli Yüksek Lisans Programı 1178212154 numaralı öğrencisi **S. AKSOY**' un "Aktif Spor Yapan Sporcuların Pandemi Sürecinde Covid-19 Salgınına Karşı Yakalanma Kaygı Düzeyi ile Spora Özgü Başarı Motivasyonu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Tekirdağ İli Örneği)" isimli yüksek lisans tezine ilişkin çalışmada düzeltmeler yapıldıktan sonra değerlendirilmesi hakkında görüşüldü.İlgili mevzuatlara uygunluğu incelenerek mevcudun oybirliği ile uygun bulunarak onaylanmasına karar verilmiştir.

